Posamezna številka RM 0,15

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donašalce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pismeno in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Štev. 37. Krainburg, 13. maja 1942. Leto 2.

Nadaljnji napadi nemških podmornic

21 sovražnih ladij s 112.000 brt v ameriških vodovjih potopljenih

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 11. maja objavilo:

Na vzhodni fronti so bili po deloma hudih bojih odbiti krajevni napadi sovražnika. Lastni protinapadi so bili uspešni.

V Lapplandu so se izjalovili ponovni sovražnikovi napadi.

Letala, ki so bila poslana v svrho oboroženega pomorskega opazovanja na Črnem morju, so v morski ožini pri Kerču potopila neko trgovsko ladjo s 1.300 brt.

Na fronti visoko na severu je sovražnik tekom včerajšnjega dneva utrpel izredno težke izgube v zračnih bojih. Nemški lovci so sestrelili 27 letal, med temi 22 Hurricanov, imeli pa samo eno izgubo. Skupine bojnih letal in strmoglavcev so z bombnimi zadetki poškodovale neko večjo trgovsko ladjo v zalivu Lizza in uspešno bombarrale murmansko pristanišče ter naprave na murmanski železnici.

V severni Afriki obojestransko izvidniško delovanje.

V luki La Valetta na Malti je bila napadena z bombami težkega kalibra neka v doku nahajajoča se vojna ladja. Spremljajoča italijanska lovska letala so pri tem sestrelila osem sovražnih letal. Nemška lovska letala so v ogorčenih zračnih bojih nad otokom zbila devet sovražnih letal na tla. Dva druga sovražna letala sta bila sestreljena v severni Afriki, tako da je bilo včeraj v področju Sredozemskega morja uničenih 19 britanskih letal.

Na morju okrog Aleksandrije je neko bojno letalo zažgalo neko trgovsko ladjo s 5000 brt. Mora se računati s tem, da je ta ladja uničena. V boju proti Veliki Britaniji je zračno brodovje doseglo podnevi bombne zadetke na neki tovarniški napravi pri Folkestonu in v nekem taborišču čet na južni obali otoka.

Pri otokih Far Oer je bila z bombnim zadetkom poškodovana neka trgovska ladja srednje velikosti.

Podmornice so v amerikanskih vodovjih in v Karibskem morju ter Mehikanskem zalivu potopile, kakor je bilo javljeno že v posebnem poročilu, 21 sovražnih trgovskih ladij s skupno 112.000 brt.

Pri teh uspehih se je posebno odlikovala podmornica Kapitänleutnanta Cremer-ja, ki je kljub lastni težki poškodbi potopila štiri velike ladje s skupno 35.000 brt.

10. maj — začetek vojnega pohoda na zahodu

V jutranjem svitu 10. maja 1940. l. je nemška zahodna vojska nastopila v najširši fronti k napadu preko nemške zahodne meje, da prehiti neposredno razširjenje vojske na belgijsko in nizozemsko ozemlje. S tem se je začel zmagoslavni vojni pohod, ki je edinstven na celem svetu. — Zgoraj: Med vkorakanjem na Nizozemsko odstranjujejo betonske cestne zapore. — Spodaj: Oklopnjak, prehajajoč nek pomožni most, na desni: Nemška patrola v nekem osvojenem obmejnem mestu saarške fronte.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Gregor, Casper, Jäger, Sch., HH., Z.)

Zračno orožje posebno uspešno

25 britanskih letal nad Malto in ob Rokavskem prelivu zbitih na tla – 22 Sovjetov sestreljenih

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 10. maja objavilo:

V okolišu Doneca in v severnem odseku vzhodne fronte so ostali ponovni krajevni napadi sovražnika brez uspeha. Pri večkratnih lastnih napadalnih podvzetjih smo sovražniku prizadejali visoke krvave izgube. V Lapplandu so se izjalovili nadaljnji sovražnikovi napadi. Zračno orožje je uspešno nadaljevalo razdejanja sovražnikovih novih pošiljk. Samo na severu vzhodne fronte smo včeraj sestrelili 22 sovražnih letal, med temi tri Hurricane.

V severni Afriki topniško in izvidniško delovanje. V zračnih bojih nad Malto so bila nemška in italijanska letala posebno uspešna. Sestrelila so 14 britanskih lovskih letal, imela pa samo eno izgubo. Bojna letala so učinkovito bombardirala letališča otoka in napadla v pretekli noči vojaške cilje pristanišča Aleksandrije.

Na južnem Angleškem so lahka bojna letala podnevi bombardirala pristaniške in tovarniške naprave.

Pri vojaško brezuspešnih napadih mešanih skupin britanskega zračnega orožja proti belgijsko-froncoskemu obrežnemu ozemlju je izgubil sovražnik po lovski in protiletaski obrambi 11 letal. Dve lastni letali pogrešamo.

17.000 Mož v Corregidoru ujetih

Rim, 12. maja. V skladiščih trdnjave Corregidor so po kapitulaciji našli, kakor pravijo japonska poročila, več tisoč vreč najboljše moke, več tisoč 6 funtskih škatelj z mesom in konzerviranim mlekom ter velike množine zdravil in municije. Po severnoamerikanski propagandi iznešen izgovor, da je Corregidor padel, češ da branilci niso imeli več živil, se torej ne ujema z dejstvi. Tudi zaloge municije bi po japonskih ugotovitvah zadostovale še za nekaj mesecev.

Pravi vzrok padca trdnjave je po nekem poročilu iz Tokija nesposobnost severno amerikanskih pehotnih čet, za boj na nož. »Dokler se amerikanske čete čutijo varne zaradi naravnih ali umetnih utrdb«, tako pravi poročilo, »se še normalno branijo. Kadar pa zahtevajo okolnosti neposredno udejstvovanje v boju, takrat pa nastane med njimi panika z vsemi njenimi neizbežnimi posledicami.«

Kakor objavljajo nadalje, so USA pri Corregidoru izgubile pet vojnih ladij.

K padcu trdnjave Corregidor

Tako so Japonci bombardirali zadnjo ameriško postojanko na Bataanu, ki je zapirala dohod do Corregidora.

(Presse-Hoffmann, M.)

Mimogrede...

Po dveh letih Pred dvema letoma, dne 10. ja 1940. je nemška armada nastopila k uničenju nasprotnika na zapadu. Francija in njene zaveznice so se čutile varne za Maginotovo črto, ki so jo hvalili kot najmodernejšo trdnjavsko napravo in ki baje vzdrži vsak napad. Vendar pa je po petih dneh kapitulirala nizozemska, po 18 dneh belgijska armada. Velik del francoske vojske je bil uničen ali ujet v flanderski bitki, celokupna angleška ekspedicijska armada se je morala vdati, v kolikor se pri Dünkirchenu ni mogla rešiti na ladje. Churchillu je preostalo, da je ta beg predočil kot zmago, kakor je to malo prej storil na Norveškem. Pri tem je bila britanska ekspedicijska armada naravnost s predujemnimi lavorikami in vojaki imperija so v svoji ošabnosti že peli pesem, v kateri so napovedovali, da hočejo svoje perilo razobesiti na »Sigfridovi črti«, torej na nemškem Westwallu. Ni ostalo pri tem edinem porazu in tudi v bodoče se bo moral Brit povsod tam umakniti, kamor hoče postaviti svojo nogo nemški vojak. Dejstvo, da je bila do takrat najjačja armada sveta tekom šest tednov premagana v lastni deželi, ovrže vse trditve, s katerimi so si nasprotniki hoteli prej vliti poguma, da je namreč nemška vojska nezadostno opremljena in izvežbana, da se nemška Luftwaffe (zračno orožje) ne more meriti z angleško in francosko in da nemški vojak čaka samo to, da ga pošljejo v ogenj, da more potem dezertirati. Neumnost in lažnivost te propagande se je težko maščevala. Francoski narod je dobil po svojem porazu častno premirje, moral je pa gledati, kako je njegov nekdanji zaveznik napadel njegova mesta, ropal njegove kolonialne posesti in napadel njegovo mornarico, ki se ni mogla braniti. To je bila Albionova zahvala! In tako se je godilo in se godi vsem, ki verujejo v resničnost britanskih obljub.

F. H.

★

Zmage na morju Minuli teden je pač eden najbolj črnih za britansko-ameriško vojskovanje na morju. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je objavilo, da je sovražna preskrbovalna plovba izgubila v mesecu aprilu 585.000 brt. Kmalu nato se je moglo javiti, da so nemške podmornice zopet potopile 22 trgovskih ladij s 138.000 brt. Že s tem je bila prekoračena meja 17.000.000 brt od pričetka vojne potopljenega ladijskega prostora. Zatem je pa bilo nadaljnjih 21 ladij s skupaj 118.000 brt potopljenih v ameriških vodovjih. Udarec za udarcem zadeva britansko-ameriško mornarico, čisto vseeno kam se zateče. V zadnjem poročilu je bilo govora o operacijah v Karibskem morju in Mehikanskem zalivu, torej v zaprtih vodovjih, v katerih nikoli niso računali z nemškimi podmornicami. Izguba je za Anglijo in Ameriko zelo občutna, saj so vendar že sami priznali, da izgubo ladijskega prostora niti zdaleka ne morejo nadomestiti z novimi gradnjami. Neko Reuterjevo poročilo je javilo, da so severnoameriške ladjedelnice v prvih štirih mesecih leta 1941, torej že pri stopnjevanem delu, zgradile vsega 106 trgovskih ladij, to je mesečno povprečje 26 do 27 ladij. Eno edino posebno poročilo pa govori že o 22 potopljenih ladjah v Atlantiku, potopitve v drugih vodovjih torej niso bile vračunane. Sicer je zahteval tudi admiral USA Stark uničenje nemškega podmorniškega orožja, vendar sta pa morala Churchill in Roosevelt vedno znova občutiti, da ostane samo pri zahtevah, ker nimajo moči, da bi mogli uničiti nemške podmornice. Velika bitka na morju na bojišču daljnjega Vzhoda kaže prav tako kakor nemški uspehi, da britansko-ameriško mornarico premagajo povsod tam, kjer se prikaže.

F. H.

Dve matični ladji za letala in ena bojna ladja potopljene

Japonci so prebili morsko zaporo Avstralije. Janponska zmaga na morju v koralskem morju – Curtin reče: Življenjskonevarni tedni za Avstralijo

Tokio, 12. maja. Cesarski glavni stan je v petek popoldne objavil:

Enote cesarske mornarice, ki so operirale v področju Nove Gvneje, so 6. maja odkrile jugovzhodno od Nove Gvineje močne kombinirane ameriško-britanske mornariške enote, s katerimi so stopile v kontakt. Pri nekem napadu dne 7. maja so v malo trenutkih potopili ameriško ladjo tipe »California« in težko poškodovali neko britansko križarko »Canberra-razreda kakor tudi britansko bojno ladjo tipe »Warspite«. 8. maja so potopile dva ameriška nosilca letal, od katerih eden pripada »Saratoga-razredu, drugi pa »Yorktown«-razredu. Boj se nadaljuje. Morska bitka se bo imenovala. »Bitka na morju v Koraljnem morju«.

Ministrski predsednik Curtin se je izrazil v avstralski reprezentančni hiši k morski bitki v Koralskem morju. Potem ko je s popolnim molkom prešel preko velikih japonskih uspehov pri tem srečanju, je Curtin rekel, da je ta bitka odločilnega pomena za celokupno vojskovanje v tem področju. Nihče ne more trenutno reči, kakšen bo izid te bitke. Ta bitka sicer ne bo odločila vojne, toda odločila bo, »kaj moramo sedaj podvzeti proti našemu skupnemu sovražniku.«

V nekem radijskem govoru avstralskemu prebivalstvu je Curtin še izpopolnil te izjave z napovedjo, ki ni pričala baš o kakem velikem zaupanju. Izjavil je: »Rečem čisto odkrito, da je zelo lahko mogoče, da bo svet v prihodnjih tednih vztrepetal pod udarci na najvišje obrate prišle vojne. Stojimo pred življenjskonevarnimi tedni, ki bodo prinesli za Avstralijo pomembne dogodke.«

Nova zmaga japonskih morskih in zračnih bojnih sil je pripravila prebivalstvo Tokia k nepopisnemu navdušenju. Pred poslopji velikih časopisov so se z vseh strani zgrnile človeške množice in navdušeno pozdravljajo stalno v pomenu naraščajoča zmagoslavna poročila. Najnovejšo morsko zmago Japonske lahko praznujejo natančno pet tednov po vstopu Velikega-Nippona v vojno proti USA in Angliji. Z velikim zadovoljstvom se poudarja, da so uničena sedaj letala, ki so vzletela 8. aprila raz sedaj potopljenega nosilca letal tipa Saratoga, da mečejo bombe na japonska mesta. Posebno zaznamujejo podrejeno bojno ulogo številčno večje angleško-severnoameriške bojne mornarice.

Gandhi: „britanska nevarnost za Indijo“

Šanghai, 12. maja. Navzočnost Britancev v Indiji poziva naravnost Japonce, naj napadejo Indijo, piše Gandhi v svojem tedniku »Harijan«. Gandhi odgovarja s tem na pismo nekega Angleža, ki mu je izjavil, da pomeni umik Angležev iz Indije, kakor to zahteva Gandhi, poklonitev Indije pred Japonci. Indija ni zadosti močna, da bi se mogla upirati kakršnemu koli napadu.

Britanska uprava pobegnila

Nove obkrožitve v Burmi

Kitajske čete zapadno Bhamo izolirane

Stockholm, 12. maja Medtem ko so japonske čete brez boja zavzele važno končno točko železnice v severni Burmi, Myithkijina, so drugi japonski oddelki zavzeli Kinu, 100 km severno od Mandalaya in s tem izolirali dele angleških in kitajskih čet, ki so se umikale v smeri na Bhamo.

Čungkinške čete, ki so se nahajale na srednjem odseku fronte v Burmi, so nagnane že nekaj dni tako v tesno, da — sledeč Čangkajškovemu povelju, po katerem naj operirajo v majhnih skupinah — obupano poizkušajo motiti japonske zveze. Baje se jim je predhodno posrečilo pri Maymyo prekiniti železnico Mandalay—Lashio. Ker sta pa obe mesti krepko v japonskih rokah, je tudi to podjetje čunkingških čet le epizoda nadvse kratke trajnosti. V taboru zaveznikov so povzročili veliko vznemirjenje japonski zračni napadi na Chittagonsko luko v Bengalskem zalivu. Napad na Chittagong, ki leži na vzhodni obali Bengalskega zaliva, približno 350 km vzhodno od Kalkutte, smatrajo kot sumljivo znamenje naraščajoče nevarnosti za Indijo.

Kakor poroča Reuter iz New-Delhi-ja, bo »burmenška vlada« preložena v Indijo, ker je zunaj bojne cone le omejeno področje na razpolago in je zaradi tega nemogoče, od tam voditi dalje civilno upravo.

Z drugimi besedami: Britanci opuščajo Burmo. Po uničujočih vojaških porazih gre sedaj vlada ven iz dežele. Njeno gospodarstvo v Burmi je končano. Devet desetin Burme je sedaj v japonskih rokah.

Čungkinški Kitajci so odrezani od njihove zadnje zveze z Indijo. Čungking je sedaj popolnoma izoliran. Prodiranje Japoncev v kitajski provinci Yüunau je prekrižalo Čungkingov načrt, nuditi v »Mekonški črti« ponoven odpor. Čungkinške čete morejo le drobce svoje burmanske armade rešiti za Mekong in s pritegnitvijo ojačenj zasilno nuditi glóboko na kitajskem ozemlju odpor.

18 britanskih letal na vzhodnem morju sestreljenih

Nosilec hrastovega lista Leutnant Koeppen padel pred sovražnikom

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 9. maja objavilo:

Na vzhodu so se izjalovili ponovni krajevni z oklopnjaki podprti sovražnikovi napadi. Sovražnik je imel visoke krvave izgube. V Lapplandu in na murmanski fronti so bili slabejši sovražni napadi odbiti.

V severni Afriki obojestransko topniško in izvidniško delovanje; pri nočnih napadih je zračno orožje uspešno napadlo angleško železnico v puščavi in zbirališče avtomobilov. Na Malti so dosegla bojna letala številne bombne zadetke na letaliških napravah kakor tudi v skladiščih torpedov in gonilne snovi na otoku.

Na južni in južnovzhodni obali Angleške so nemška bojna letala podnevi bombardirala v vojni važne cilje in so na morju južnozapadno od Worthinga potopila neki predstražni čoln. Kot povračilo za napade britanskih bombnikov na nemška mesta in podeželske občine so skupine nemških bombnih letal v noči na 9. maja deloma iz nizke višine bombardirala mesto Norwich.

Oddelki britanskega zračnega orožja so vrgli v pretečeni noči razstrelne in zažigalne bombe na mesto Rostock in na morsko kopališče Warnemünde. Protiletalsko topništvo in lovska obramba sta prizadejali sovražniku pri tem ponovnem strahovalnem napadu na civilno prebivalstvo težke izgube. 18 izmed napadajočih bombnikov smo sestrelili. Pri tem obrambnem uspehu se je posebno udejstvovalo protiletalsko topništvo.

Na vzhodu je zračno orožje z močnimi silami podpiralo obrambne boje vojske v severnem odseku. Štiri sovražna letala so bila pri tem sestreljena. V vodovju pri polootoku Kerču je uničilo neko izvidniško letalo nek sovražni čoln za pospravljanje min.

Vodnik letala v neki skupini lovskih letal, Leutnant Koeppen, zmagovalec v 85 zračnih bojih in nosilec hrastovega lista k viteškemu križcu železnega križa se od poleta proti sovražniku ni več vrnil. Z njim izgubi zračno orožje enega svojih najdrznejših in najuspešnejših lovskih letalcev.

Obkoljeni Sovjeti uničeni

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 8. maja objavilo:

V ozemlju ob Donecu, jugovzhodno od Illmenskega jezera in na volhovski fronti smo zavrnili krajevne napade močnejših sovražnih sil. Nasprotnik je pri tem izgubil 11 oklopnjakov. V Leningradu so pri obstreljevanju [illegible] nastali veliki požari. V Lapplandu so nemške in finske čete v večdnevnih ogorčenih bojih uničile v teku že javljenih protinapadov obkoljeno skupino sovražnikovih sil. Nasprotnik je pri tem poleg številnih ujetnikov izgubil nad 1400 mrtvih in vojno orodje vsake vrste. Na murmanski fronti so bile v obsežnih napadih razbite nadaljnje sovražne sile. V zračnih bojih smo na vzhodu sestrelili 26 sovražnih letal, tri nadaljnje pa razdejali na tleh.

V obrežnem ozemlju otoka Malte so bili uspešno bombardirani ladijski cilji, položaji protiletalskega topništva in skladišča gonilne snovi.

Nočni napadi nemških bojnih letal so bili naperjeni proti letališčem na Malti in proti dovoznim potem britanskih novih pošiljk v severni Afriki.

V boju proti Veliki Britaniji je zračno orožje podnevi in ponoči bombardiralo v vojni važne cilje na britanski obali Rokavskega preliva, ter na izlivu Temze.

Pri brezuspešnih napadalnih poskusih britanskih bombnikov v zimuli noči proti danskemu obrežnemu ozemlju je sovražnik izgubil štiri letala.

Na bližnjem vzhodu so razširjene govorice, da je prejšnji iranski šah pobegnil iz pregnanstva na otoku Mauriciusu.

Na Švedskem so znova znižali obrok mesa. Celokupna dodelitev znaša sedaj 218 gramov na teden proti prejšnjim 250 gramom.

Razgled po jugovzhodni Evropi

Führer je o priliki romunskega narodnega praznika poslal v zelo prisrčnih besedah sestavljeno brzojavko s čestitkami romunskemu kralju in državnemu vodji maršalu Antonescu. Ob isti priliki je Reichsminister za zunanje posle pl. Ribbentrop poslal brzojavne čestitke romunskemu državnemu vodji ter ministrskemu podpredsedniku Michailu Antonescu.

Romunija je svoj narodni praznik praznovala v nedeljo s tradicionalno parado armade pred kraljem in maršalom Antonescom. Führer je na ta praznik poslal zavezniškemu romunskemu narodu in njegovi armadi kot zastopnika Generalfeldmarschalla Lista.

Kmetijski minister Aurelian Pana je zastopnikom tiska iznesel nekoliko misli o zamislih in načrtih, ki bodo merilo romunskemu kmetijstvu. V ravninah bodo sedanjo dveletno zaporednost pšenice-koruze nadomestili s triletno z uvrstitvijo stročnic. Setev pšenice po ječnemu da 50% več pridelka kakor setev po koruzi. V subkarpatskih področjih, kjer koruza ne zadostuje, bi bilo treba izključne koruzne nasade nadomestiti s krompirjem in deteljo. Že v starem delu Romunije obsega to hribovito področje nad en milijon hektarjev. Kmetijsko ministrstvo je izdelalo ogromen načrt za zvišanje produkcije. 800 vagonov raznega semenja se je postavilo v razna področja v svrho razdelitve. Kupilo se je večje količine konopljinega semena, prosa, ječmena, ovsa, sončnic, lana, graha. Proso uspeva po celi Romuniji. Malim kmetom se je razdelilo za 1,7 milijard lejev semen. Tudi kredite se je kmetovalcem stavilo na razpolago. Preskrbeli so nadalje materijal za vezanje snopov, bakreno galico za vinogradnike, olja in kurivo za stroje itd.

V Zagrebu so otvorili velikanski kino na prostem. Nahaja se na Jelačičevem trgu. Tam bo lahko 20.000 gledalcev na daljavo 76 metrov vsak dan po 1½ ur brezplačno videlo najnovejše dogodke z bojišč in iz zaledja.

ZRCALO ČASA

Jeruzalemski veliki mufti in narodni ministrski predsednik El Kailani iz Iraka sta odpotovala iz Rima v Nemčijo.

Grška armada je za časa vojnega pohoda 1940 utrpela sledeče izgube: padlo je 715 častnikov in 1266 mož, pogrešajo pa 37 častnikov in 1391 mož.

Ogrska je, kakor ravnokar poročajo, da izrazi solidarnost z državami podpisnicami pogodbe treh sil, dne 2. maja prekinila diplomatske odnošaje z Brazilijo, Urugvajem in Paragvajem.

V zadnjih štirih tednih so na Slovaškem preselili nad 20.000 židov.

Italija je v soboto praznovala »Dan imperija in vojske«, ki hkrati spominja na izklicanje imperija dne 9. maja 1936. l. ter na borce, ki so priborili imperij in se bojujejo za njega obstoj.

V Beirutu so se zadnje dneve ponovno vršile demonstracije prebivalstva zaradi lakote. Vsled tega je minister za notranje posle odstopil.

Na otočju, Seychellen severno od Madagaskarja, ki stoji pod britansko oblastjo, se nahaja po poročilu iz Monzabiquea sedaj več kot 20.000 deportiranih iz Indije, Irana in drugih arabskih držav. Iz Irana so od pretečenega septembra privedli v to kazensko kolonijo skoro 1000 političnih jetnikov.

Uradna objava britanske admiralitete priznava izgubo 10.000 tonske križarke »Edinburgh« v teku operacij na severnem Ledenem morju. Ladjo »Edinburgh« sta, kakor znano, pred nekaj dnevi zadela dva torpeda neke podmornice, ki je na Ledenem morju napadla nek konvoj.

Generalmajor Dobbie je odstopil od svojega mesta kot guverner in vrhovni poveljnik otoka Malte. Kot njegovega naslednika so postavili generala Gorta, ki je postal znan po svojem umiku pri Dünkirchenu.

Poslanik Zedinjenih držav v Vichyu, admiral Leahy, je s Clipperjevim letalom zapustil Lizbono, da se poda v New York.

Borzna statistika, ki jo objavljajo v New Yorku, potrjuje, da so sedaj na Wall Streetu najnižji tečaji izza leta 1935. Poročilo pravi, da je brezprimerno depresijo povzročila cela vrsta vojaških porazov. Promet na borzi izkazuje tako nizko stanje, kakoršnega po letu 1918 ni bilo. Trgovski departma USA objavlja, da vzlic vsem prizadevanjem ustaviti porast cen v nadrobni prodaji cene stalno rastejo.

Izkrcani oddelek japonske mornarice je dne 8. aprila zasedel, kar sedaj uradno potrjujejo, Lorungau na severnovzhodnem koncu otoka Manusa, ki spada k admiralitetnemu otočju severnovzhodno od Nove Gvineje.

Mali leksikon NSDAP

NSDAP = Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei. Führer: Adolf Hitler.

NSDAP gre nazaj na »Deutsche Arbeiterpartei«, ki jo je po revoluciji marksistov urednik Harrer poklical v januarju 1919 v življenje. Adolf Hitler ji je pristopil kot član štev. 7, objavil 20. februarja 1920. program pokreta, ki se je odslej imenoval »Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei« (narodnosocialistična nemška delavska stranka) in postal 29. julija 1921 njen Führer. Po nekem ponesrečenem poizkusu državnega udara dne 9. novembra 1923. so Partei prepovedali, Führerja obsodili na 5 let trdnjavskega zapora, kjer je napisal svojo knjigo »Mein Kampf« (moja borba), so ga pa že v decembru 1924. zopet izpustili. Ponovna izgradnja pokreta, ki se je znal uveljaviti proti vsem sovražnikom in prispel s pozvanjem Adolfa Hitlerja za Reichskanzlerja dne 3. januarja 1933 na oblast. Odslej neprekinjena izgradnja Reicha vse do izbruha vojne 1939. Führer der Partei je hkrati najvišji poveljnik oborožene sile, vrhovni poveljnik vojske in po zakonu, ki so ga sklenili pri zasedanju Reichstaga (državnega zbora) dne 26. aprila 1942., najvišja instanca vseh naprav, ki obstojajo v Nemčiji. — Partei si je postavila kot nalogo, staliti nacionalizem in socializem v enoto, da privede s tem oba k najvišjemu razmahu. Glavni točki programa se glasita: »Gemeinnutz geht vor Eigennutz« (obča korist gre pred lastno koristjo) in »Brechung der Zinsknechtschaft« (zlom obrestnega suženjstva), ki so ga izvedli kot enega prvih izmed velikih gospodarskih ukrepov po Machtübernahme (prevzemu oblasti).

Verlag und Druck: NS.-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH., Klagenfurt - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann. Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

Fragmenti junaške pesmi:

Obkoljeni in - vzdržali

Letala spuščajo municijo in proviant - Tedni preizkušnje jugovzhodno od Ilmenskega jezera

Obkoljeni in vzdržali! Te tri besede opišejo junaško borbo nemških vojakov na Vzhodu, ki so dokazali neskončne primere hrabrosti, požrtvovalnosti in stanovitnosti, kakor so to počastili v odlikovanju Generala Scherera. Precenjeval bi, ako bi mislili, da more kako poročilo le približno ponoviti to, kar se je posadki B. — majhne vasi jugovzhodno Ilmenskega jezera — dogodilo med uro, ko so izostale sani z municijo in proviantom, in so morali spoznati, da je B. sedaj končnoveljavno odrezan, in minutami, ko so možje stali v do pasu segajočem snegu in čakali, ali se ne bo iz nočne vasi, ki jo je bilo moči videti samo v zabrisanih konturah pred njimi, dvignil znani jim lastni signal ali pa bruhnil med nje sovražni ogenj. Stvarna vojaška dejstva sama že opravičuje, da je rekel General, da bi se morilo o možeh iz B. napisati junaški epos. Vojaška dejstva:

Izvirna posadka 120 vojakov, približno do polovice mešana iz mladih prostovoljcev neke ϟϟ-Division in 40 do 45 letnih. V orožju neizvežbani gradbeni vojaki odbijajo že en mesec in en teden skoraj dnevne, deloma z oklopnjaki iznešene napade Sovjetov. Zadnjih 16 dni je pri tem naprejpotisnjeno oporišče B. popolnoma odrezano od vsake zemeljske zveze — zalaganje z municijo in provijantom se vrši iz zraka. Potem ko so bili vaški obronki obsejani z več kot 1000 padlimi Sovjeti, potem ko je posadka pokorno vedno znova vzela nase novega sovražnika, s tem vezala močne sovražne sile in ves obrambni odsek bistveno razbremenila, je višje vodstvo, da bi varovalo življenje hrabre posadke, dalo povelje B. izprazniti. Umik se izvrši po načrtu, čeprav se je morala posadka pri tem prebiti skozi sovjetske linije.

Do takrat, dokler pridejo v vas sani z municijo in provijantom, četudi v spremstvu in kritju prodornih čet v bojni jakosti in iz vasi lahko vzamejo s seboj ranjence, se situacija v B. bistveno ne razlikuje od položaja v drugih naprejpotisnjenih oporiščih na vzhodni fronti.

Vse do večera, ko niso več prišle sani

Nakopičene ledene kepe razstreljujejo

Do višine hiše škropi vodomet vode in ledu. Kepa je počila in ne more več ogrožati podmostnika.

(PK.-Aufn.: Kriegsberichter Elle, HH., M.)

s proviantom. Naravno jih še pričakujejo; drug tolaži drugega s tem, da so se sani prav gotovo iz kakšnega vzroka zakasnile.

Toda vsaki možni rok mine, sani pa ne pridejo. V poveljniškem bunkerju javijo drugega jutra vojaki, da tiste majhne vzpetine, ki so doslej nudile obrambo pred obstreljevanjem in vidom proti sovražniku na severu, obstreljujejo sedaj od juga. Pri tem poročilu se nemo spogledajo, gledajo k tlom in končno nekdo izgovori: »Potem smo torej obkoljeni!«

Lakota prihaja

Naj se ne zamolči, da se nobenemu ne posreči, da bi se od danes na jutri vživel v to usodo. Mladi so si pripovedovali, da jih bo gotovo kmalu odrešil krepak Stoßtrupp, starejši, da bo kmalu prišlo povelje k umiku.

Ne pride Stoßtrupp in ne pride tako povelje — pride lakota. Od zunaj drugega dne še enkrat poskušajo, s prodornimi četami spraviti skozi sani. Poizkus izpodleti. Trenutno ne morejo podvzeti razbremenilnih operacij. Uvedejo pomoč iz zraka. Dokler pride vse tako daleč, minejo štirje dnevi.

V neizmerno bornih gnezdih vasi, ni razen lanenega semena najti nikake hrane. To seme se namoči in ogreje in da tudi pri glodajoči lakoti le ogabno, lepljivo maso. Najdejo osušeno in zmrznjeno repo, izsušene in grenke jagode. Kosila stojijo pod geslom: Eno žlico pojesti, dve prideta gori...

»Vi boste iz zraka oskrbovani«

Dve tornisterski oddajni napravi pojejo v B. svoje hitre reke. Kmalu postanejo često obiskovano središče obkoljenih. Začasno pa si ne dajo izvabiti ničesar drugega kakor povelje »Držati!« in zagotovilo: »Vi boste iz zraka oskrbovani!«

Vojaki odstopijo od oddajne priprave v ledeno noč. Izmučeni omahujejo, preutrujeni, lačni, v položaje — 45-letni, ki mislijo na svoje družine, in mladi, ki so vendar tudi lačni življenja. Nekaj jih je, ki so bili takoj, ko so se vrnili z dopusta, komandirani v B. in v katerih skoraj še telesno živi spomin na nežnosti drugega življenja. V sebi se prepirajo s trdim poveljem, ne morejo mu verjeti. Gradbeni vojaki dokazujejo drug drugemu v praznino, da je vendar nemogoče... Isti možje stojijo potem vendar s hladnokrvno preudarnostjo za MG. Vsi, ki tako govorijo, vedo, da njihove besede ne morejo ničesar izpremeniti, in verjetno govorijo le zato tako, da bi jim ugovarjali, da bi se jim olajšala pot k pripravljenosti.

Izkaže se moška substanca vsakega posameznega. Izkaže se n. pr. tudi, da vodja gradbenih vojakov, Feldwebel, ki se je udeležil svetovne vojne, družinski oče, ne nosi nezasluženo svojih trakov in zvezd. Podvrže se bremenu, ki je prišlo nepoklicano, in vsili v neutrudnih pogovorih, katerih čas si je vzel svojemu spanju, omahujočim med svojimi ljudmi spoznanje nujnosti.

To vse se dogaja v neprestani alarmni pripravljenosti. Vsako jutro ob 6 vrže Sovjet svežo, divje rjovečo in puške vihtečo kompanijo preko »hriba idijotov« proti vasi. Hrib je nekega dne spontano dobil to ime, to je krstitev ozemlja, ki izhaja iz resnično preizkušene zavesti vojaške premoči.

Letala prinesejo municijo in proviant

Četrti dan, kar smo obkoljeni, se prikažejo letalci in vržejo bombe z municijo in proviantom. Padejo več sto metrov pred vas — sovražnik obstreljuje vojake, ki so šli ponje. Kljub temu je vsem tesno v grlu od veselja in ganjenosti: »Nismo pozabljeni!« Veselo so presenečeni, četudi popreje nobeden niti uro ni dvomil, da bodo letalci prišli.

Mladi pojejo ta večer, medtem ko se ogrevajo. Pri sovjetskih napadih prihodnjih dni sledi na divji »urrah« Sovjetov divji hura iz nemških položajev, celo divji, rjoveči smeh, ko se sovražnik zopet plazeč se in padajoč skuša umakniti iz dosega nemških strojnic.

Ta smeh ne prihaja iz kake prešernosti, ni nikakor »poceni«. Medtem je v B. postalo nemogoče prispeti iz vzhodnega v zapadni del vasi, ne da bi nas divje obstreljevali. Posadka mora še povrhu vedno gledati, kako tam preko ob gozdnem robu osebje protitankovskih topov in kanonov gre k topovom, polnijo in streljajo proti vasi. Posadka poskuša z edinim metalcem granat, ki ga ima, oboriti to težko sovražno orožje. Oba topniška opazovalca, ki sta obkoljena, usmerjata svoj ogenj na gozdni obronek.

Nikjer ni več pokritega prostora

Drugega dne pa stojijo topovi že zopet tam. Obkoljeni skoraj prav nič več ne spijo; nikjer ni več kakega prostora, ki bi še imel streho, pod katero bi se mogli iztegniti. Ranjenci so nastanjeni v relativno varnih poveljniških bunkerjih. Ječe ponoči. Posadka vasi B. jih označuje pozneje kot prave junake«... Ko se topniški zadetki v bližini bunkerja množijo, izkopljejo v nočeh iz bunkerjev še rov.

7. dne, kar smo obkoljeni, je bil ranjen poveljnik oporišča ,Obersturmführer M. K. je bil tudi Untersturmführer W., ki je bil prevzel poveljstvo, težko ranjen, pripade ta naloga Feldwebelu gradbenih čet, nekemu Tirolcu. Tega se niso zbali, četudi na primer Feldwebel L. en teden, odkar je pri nas, še ni imel prilike k spanju...

Da to ponazorimo, naj od številnih sličnih situacij omenimo sledečo: Nekega večera iz B.-ja spoznajo tam preko masirano pripravno stanje k napadu. Poskuša se naročiti topniški motilni ogenj, toda nasprotna postaja ne odgovarja. Motnja! Grizemo se v ustnice, iščemo, kličemo vedno znova, nihče ne misli na spanje.

O polnoči smo pričeli, pet minut pred 5. uro zjutraj uspe doseči nasprotno postajo. Trepljamo se po ramenih, nekateri pričnejo nenadoma prešerno govoriti kakor majhni otroci, ter se veselijo. Ob 5 se prične napad. Lastno topništvo strelja dobro voden ogenj v napadalce.

Z minevajočimi dnevi postajajo tudi vprašanja na telegrafiste, ki bi rada vedela, ali je treba B. še vedno držati, redkejša. Vsaki napad odbijemo — kaj naj potem pride, je neprodirno temno. Mogoče kako čudo. Kajti kako naj se iz B., ki je vsenaokoli obkoljen, sedaj še umaknemo? Mogoče smrt v B. Usoda ne pušča sedaj več niti najmanjše izbire, niti mislim. Skoraj ni več bega v spanje. Je edino še povelje.

16. jutro obkoljenja buči zopet brez odmora od zadetkov težkega orožja. Pripravljalni ogenj! Potem pridejo Sovjeti s štirimi oklopnjaki. Eden med njimi zapelje na mino, drugega izločimo z našim edinim protitankovskim topom, tretjega s strojnico onesposobimo za premikanje. To je simptomatično za duh v B.: s strojnico proti oklopnjakom! Četrti pride do sredine vasi, toda pehoto, ki ga spremlja, postrelimo, nakar se vrne.

Brezžično povelje: prebiti v smeri M

Na večer tega dne zapazimo ponovno sovražno pripravno stanje, zopet z oklopnjaki. To takoj brezžično javimo. Sprejemnik prinese sledeči odgovor: »B... izprazniti, prebiti se v smeri M... izogniti se mlinu in točki 20, ker je zasedena po sovražniku. Lastna izvidniška četa pride nasproti.«

Kje je točka 20? Na karti, ki jo imamo, je ni najti. B. izprazniti, to je novo povelje, toda ni ga nič manj trdo izvesti, kakor prejšnje, B. držati. Samo Feldwebel in Unterscharführer vesta, da je okrog njih trojni obroč sovjetskih linij. Ali ni še dokaz visokega vojaškega čuta, če to težko znanje zamolčita in ploskoma ob tla pritisnjena, plazeč se skozi vas, delata priprave k umiku? Težko orožje uničimo. Moramo vzeti s seboj težko ranjene, zato moramo zgraditi nosilnice. Lažje ranjenim je treba zapovedati, da morajo deloma pomagati, nositi težko ranjene. Pri tem jim skoraj ne moremo pogledati v oči...

Skoraj dve uri traja, predno težko ranjene spravimo skozi visoki sneg v strugo potoka, ki nudi zaenkrat nekaj kritja. To se zgodi med tem, ko pripravljajo Sovjeti novo postojanko za metalce granat tako tik vasi, da slišimo klopotanje municije za metalce granat v zabojih.

Ti, ki gredo iz B-ja, imajo krušno torbo napolnjeno z ročnimi granatami, žepe polne municije. To je vse, kar vzamejo s seboj na to pot. Prtljaga odločnih. Dragoceno breme težko ranjenih zahteva še enkrat najostrejšo osebno disciplino. Ni na mestu, poskušati, kakor se le da hitro priti skozi sovražne črte. Treba je iti mučno počasi, da omogočimo nosilcem ranjenecev, da nas morejo dohajati.

Sovjetske strojnice nam narekujejo pot, ki vodi skozi ta blazno visoki sneg, pot, na kateri se jih neka, vedno znova za dolge sekunde vsled utrujenosti nezavestno zgrudi. Smer pohoda je postala že dolgo negotova. Moramo delati vozle... Stoßtrupp, ki so ga nam poslali nasproti, zaradi tega ne more pomagati.

Potem vidijo obrise neke vasi in izstrelijo dogovorjeni svetilni znak in ne vedo, ali je to prava vas. Otrpla minuta bližajoče se groze — toda potem se tudi tam preko vzpne prijateljsko znamenje.

Sovražnik sune drugega jutra v B. Najde uničeno orožje in nekaj grobov.

Fragmenti junaške pesmi. Dnevno povelje Korpskomande se je spominjalo borcev iz B. Brezpogojno moralično in bojevniško premoč nemškega vojaka so borci iz B. postavili v svetlo luč.

Brezpogojna premoč — premoč tudi pod najtežjimi in najbolj odvratnimi pogoji, brez izjeme dokazana, ne samo od prostovoljcev ϟϟ, tudi od gradbenih vojakov, pri katerih niti pogoj odgovarjajoče izvežbanosti ni bil dan.

B. je zmaga!

PK.-Kriegsberichter Werner Siegel.

Junaštvo Schererjeve bojne skupine

Generalmajor Scherer, poveljnik one bojne skupine, ki je po poročilu vrhovnega vojnega poveljstva z dne 6. maja, dasi obkoljena, držala neko važno nemško oporišče v severnem odseku vzhodne fronte in ki so jo mogli oteti zaradi njenega poguma, njene hrabrosti in odpornosti.

(Scherl, Zander-M.)

Kruh prevažajo na fronto

Na zadnji postaji pred fronto prevzamejo tovorni avtomobili v neštetih količinah frontnim četam namenjeni kruh in ga prevažajo naprej k bojujočim se četam.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Pätzold, Atl., M.)

Razno

Po odredbi japonskih oblasti se je z 29. aprilom, Tennojevim rojstnim dnevom, prenehalo opoldansko spanje na Javi, ki je bilo doslej tam v običaju.

V mestu Pryor v USA je vrtinčasti vihar ubil več sto ljudi in 250 ranil.

V Reichsgau-u Oberdonau so pri razkopavanju starih rimskih naselbin v nekdanjih vilah ob jezeru Halstättersee našli ostanke cevi centralnih kurjav in tudi ostanke pepela, po čemu je sklepati, da je boljša rimska gospoda že pred 1700 leti poznala način osrednjega ogrevanja hiš. Pri tem so trčili tudi na naprave o ogrevanju vil s toplim zrakom, ki so bile že takrat tehniško na tako zavidljivi višini, da so lahko ogrevali tudi tla po posameznih sobah.

Das DRK pričenja delovati v Oberkrainu

Rdeči križ se je obnesel

V Oberkrainu ustanavljajo prve Bereitschaften des »Deutschen Roten Kreuzes«. V tej zvezi je potrebno, da se kratko ozremo na nastanek (rdečega križa) »Roten Kreuzes«.

Stvaritelj ideje »Roten Kreuzes« je Švicar Henri Dunant, ki je bil 24. junija 1859 priča bitke pri Solferinu, kjer sta se Italija in Francija borili proti Avstriji. Veliko trpljenje takrat le pomanjkljivo negovanih ranjencev te bitke in beda, ki so ji bili izpostavljeni, sta ga pripravili do tega, da je vladam vseh kulturnih držav priporočal kot sveto dolžnost, da skrbijo za svoje ranjene in hrabre vojake.

Tako je prišlo leta 1864. do tako imenovane ženevske konvencije. V tej so sklenili, da ustanovijo organizacijo, ki naj nudi strežne moči, sanitetski material za ranjence in bolnike vojska v vojni in ki je bila voljna skrbeti za vse ranjence in bolnike — vseeno, kakšnega državljanstva, vseeno, če prijatelj ali sovražnik. Preko tega naj bi se ustanovila nevtralna zaščita za ranjence in vojake, za strežniško osebje, sanitetni material in za vsa mesta in prostore, v katerem so nastanjeni bolniki in strežniki. Vse kulturne države sveta so se priključile tej nevtralnostni pogodbi. Pozneje so jo raztegnili tudi na vojno mornarico in zračno orožje.

V počastitev rojstne dežele velikega prijatelja človeštva Henrija Dunanta, stvarnika te zamisli, so imenovali organizacijo »Rdeči križ«, da bi s tem simbolizirali zastavo njegove domovine. Tako je nastal rdeči križ na beli podlagi in to so odslej upoštevale vse države kot mednarodnopravno priznani nevtralni znak.

V Großdeutschen Reich je Führer zaščitnik des Deutschen Roten Kreuzes. Das Deutsche Rote Kreuz služi občekoristnim in dobrodelnim namenom. Po ženevski pogodbi lajša das Rote Kreuz usodo ranjencev in bolnikov vojska na bojišču in ima pravico sodelovati v uradnem Sanitätsdienst der Wehrmacht und des Luftschutzes. Članstvo v Deutschen Roten Krez je prostovoljno, delo večinoma častno.

Vedno in povsod je das Deutsche Rote Kreuz in njegova sanitetna služba tam, kjer je treba pomagati, pri velikih javnih nezgodah ,pri nesrečah na vodi in na kopnem. Dalje služi das Deutsche Rote Kreuz negi zdravja nemškega naroda in v posebnem sodeluje podpirajoč pri oskrbovanju vojnih poškodovancev in vojnih ujetnikov.

Člani der Bereitschaften des Deutschen Roten Kreuzes so možje in žene, ki izvršujejo svoj odgovornosti poln poklic, da služijo očetnjavi. Čisto posebne naloge je deležno das Deutsche Rote Kreuz seveda v sedanji vojni. Tam stojijo ti možje in žene kot »borci brez orožja« na bojišču pripravljeni, da nudijo ranjencem prvo pomoč.

Delovanje naših mož in žen vom Roten Kreuz je heroično. Niso samo na fronti vedno pripravljeni pomagati, kjer potrebujejo njihove pomoči; tudi v domovini vse storijo, da so v prostovoljni službi — večinoma poleg njihovega pravega poklicnega dela —, pripravljeni, izvršiti svojo nalogo pri »Rotes Kreuz«. Neskončno mnogo gorja je od ustanovitve des Roten Kreuzes izostalo, v blagoslov vsega človeštva.

Ko peljejo danes vlaki naših ranjencev in dopustnikov skozi Reich k njihovemu vsakokratnemu namembnemu kraju, je na vsakem kolodvoru des Großdeutschen Reiches ein Dienst des Roten Kreuzes, ki v vseh vprašanjih sanitetne in človeške nege pomaga frontnim tovarišem, da uredijo svoje bivanje v domovini kakor se le da prijetno. Obleka des Roten Kreuzes je častno oblačilo, kajti zaveže k visoki nalogi, služiti človeku in vsakemu ,ki je bil enkrat deležen pomoči des Roten Kreuzes, bo ostala nepozabna.

In sedaj ima Oberkrain priložnost, da se te ustanove dejavno udeleži. Tudi tukaj bodo kolodvori in mesta sama v znamenju des Deutschen Roten Kreuzes. Sledeči Ausbildungsdienst für das DRK za moške kakor ženske Bereichtschaften bo izveden v moderno opremljeni Beritsschaftsstation v Krainburgu. To je Bereitschaftsstation, ki jo je Reichsgesundheitsführer dr. Conti povodom svojega obiska v Oberkrainu obiskal in ki je zbudila njegovo posebno zanimanje.

Oberwachtführer des DRK Diex

Fronta v gosteh pri domovini

Gauleiter je govoril na Kanzelhöhe k ranjencem

Pod vodstvom Gauhauptstellenleiterja Pg. Stenowetz-a, ki mu je zaupano vodstvo novoustanovljenega referata »Soldatenbetreuung« v NSV, se je v petek zbralo 150 ranjenih vojakov iz lazaretov v Villachu in Veldenu k vožnji na Kanzel. Še zgodaj zjutraj so se peljali vojaki s pripravljenimi omnibusi k postaji v dolini Annenheim in potem z žično železnico na vrh, kjer so jih najprej pogostili z izdatnim zajtrkom. Tekom dopoldneva je prispel Kreisleiter Piron z Generalleutnantom von Putkamerjem in Standortältesten von Villach Oberstleutnant Brohm na Kanzelhöhe. Malo časa pozneje je prispel tudi Gauleiter dr. Rainer, da preživi nekaj ur v krogu ranjencev.

V teku tega tovariškega sožitja, ki mu je neki godalni kvartet oborožene sile dal muzikalični okvir, je Gauleiter nagovoril vojake. V svojem govoru je med drugim izvajal, da ima prvič, odkar je bil poklican v Kärnten, priliko muditi se med ranjenimi vojaki. Glas Kärntner vojaka je prodrl preko mej njegove domovine. Imena kot Narvik in Kreta nadaljujejo slavno tradicijo kärntnerkega vojaškega duha iz prve svetovne vojne. Z veseljem lahko ugotovi, da je tudi negovanje vojakov v Kärntnu vzorno. To oskrbovanje ni primerjati z običajno »zahvalo očetnjave«, kakršno so izvajali 1914 do 1918, temveč je to samo ob sebi umevna dolžnost domovine in izraz njene notranje povezanosti z fronto.

Tovarištvu med fronto in domovino naj bo posvečeno to srečanje na Kanzelhöhe. V domovini naj ranjenci zbirajo novih moči, da bodo mogli zunaj na fronti zopet izpolnjevati svojo dolžnost. Oni pa, ki ne bodo več mogli ven na frnto, ne bodo več igrali sočutja vredno vlogo nekdanjega vojnega invalida, temveč kot za častne člane nacije se bo zanje vse zgodilo, da se jih zopet polnovredno vklopi v delovni krog. Kärnten je ponosno, da more nuditi ranjenim vojakom v svoji lepi pokrajini okrevanja. Da je ta krasna dežela ostala svobodna tujega gospodstva, tudi to zahvalimo našemu Führerju, in mi bomo skrbeli, da se bo to in onstran Karawank napravil red z vsemi onimi, ki mogoče še mislijo, da morejo z našim sovražnikom na Vzhodu delati skupno stvar.

S pozdravom na Führerja je Gauleiter zaključil svoj z velikim navdušenjem sprejeti nagovor.

Zopet tečaji mladine

»Ausbildungsschule für Oberkrain« v Landskronu se zopet pričenja.

Zopet se stalno vršijo v Landskronu štirinajstdnevni tečaji Kärntner Volksbundjugend v »Ausbildungsschule für Oberkrain« v Landskronu. Vsak dan zgodaj zjutraj nastopi 100 mladeničev v četverokotu ob zastavnem jamboru. S pesmijo in zastavnim rekom se zastava mladine potegne kvišku. Nato sledi potek dneva, ki ga izpolnjuje trda in strumna izobrazba. Učijo se pesmi in jih pojejo. Na domačih večerih spoznavajo potom filma in predavanj našega Führerja. Istočasno se učijo nemškega jezika, in srečujemo jih z veliko pridnostjo in veliko pozornostjo pri stvari. Tokrat so izbrali mladeniče iz Kreisa Radmannsdorf. Njihova izobrazba traja štirinajst dni, in s tem prejmejo HJ uniformo in pravico, jo tudi nositi. Pred kratkim je obiskal nadomestujoči Gauleiter Thimel z Gebietsführerjem in Stabsleiterjem des Gebietes tekoči učni kurz.

Zasedanje propagandistov v Waldu

Govorila sta Gaupropagandaleiter Drumbl in Bereichsleiter dr. Pachneck

V Schulungsburg Wald pri Kronau je bilo sklicano delovno zborovanje Kreispropagandleiterjev in njihovih sotrudnikov za čas od 4. do 6. maja. V delovnem razgovoru o aktivni propagandi je govoril Gaupropagandleiter Drumblo organizaciji prosvetnega dela v deželi. Nato so sledila različna predavanja, ki so dala dragoceno pripremo Ortsgruppenleiterjem.

Reinold Huber

der Führer der Landesbauernschaft Kärnten

Reichsbauernführer je na predlog Gauleiterja in Reichsstatthalterja Dr. Friedricha Rainerja naročil ustanovitev Landesbauernschafte Kärnten in kmetu Reinholdu Huberju iz Storn-Sirnitza poveril vodstvo poslov des Landesbauernführers der Landesbauernschaft Kärnten. Reinhold Huber je kmet na dedni kmetiji insg. Gillendorfer v Stron-Sirnitz. Danes je star 38 let in oče 10 otrok. Z zasedbo Oberkraina je bil v okvirju Zivilverwaltunge nastavljen v Krainburgu kot Kreislandwirt (Kreisbauernführer), se je v tej službi v težavnem času izvanredno obnesel in se je razen tega udejstvoval tudi kot Ortsgruppenleiter, načelnik Oberkrainske mlekarne in der Oberkrainischen Landwirtschaftlichen Genossenschaft.

Pg. Huber odhaja iz Krainburga

Landrat dr. Skalka čestita novemu Landesbauernführerju.

Povodom pozvanja dosedanjega Kreislandwirta Pg. Huberja za Landesbauernführerja, je Landrat von Krainburg sklical svojo Gesolgschaft k apelu, pri katerem je čestital svojemu dosedanjemu sodelavcu in zdajšnjemu Landesbauernführerju Huberju v svojem in v imenu svojih nameščencev. Dr. Skalka je v svojem nagovoru podčrtal visoke politične, strokovne in človeške zasluge in sposobnosti svojega dosedanjega sodelavca in mu izrekel svojo zahvalo za enoletno delovanje, ki ga je opravljal Pg. Huber na vzoren in neutruden način. Landesbauernführer je odgovoril s prisrčnimi besedami in poudaril, da ga bodo tudi v naprej stalno vezale tovariške vezi z Landratom in njegovo Gefolgschaft in, da se bo rad spominjal na svoje delovanje v Krainburgu.

Dan Vnebohoda in dan sv. Rešnjega telesa preložena

Z ozirom na posebne zahteve vojne, bosta dan Vnebohoda in Sv. Rešnjega telesa tudi letos preložena na vsakokrat sledečo nedeljo. Odgovarjajoče cerkvene prireditve se bodo vršile te nedelje. 14. maj in 4. junij sta s tem letos delavnika.

Herbert Steinmann:

Pod cirkuška kupola in nebom varieteja 6

Usoda artistov med življenjem in smrtjo

UMOR NA ODPRTEM ODRU

»Vi tam pridite sem na oder —« Robinzonovi vlogi primerni cvileči glas je sunkoma izustil ta v nemogoči angleščini sestavljeni stavek.

Sörensen postane pozoren.

Aha, slavni končni trik, »Chung Ling Su, neranljivi«.

Tu že zopet stoji eden izmed gledalcev na odru. Robinzon mu je namignil in iz žepa pisanega svilnatega jopiča vzame samokres.

»Vi pazite,« lomi jezik med smehom občinstva, »vi sedaj vzeti sa-mi-mo-kres in jaz tukaj stati in vi vedno streljati po meni ,najbolje meriti na srce in vi videti, jaz se ne prevrniti, jaz ne biti mrtev, jaz tukaj stati in vam vreči krogle nazaj — — —!«

Sörensen se smehlja. Seveda star trik, ki ima vedno privlačnost, samokres ima prazne naboje in krogle ima umetnik že v roki, kadar jih je treba.

Vidi, kako Robinzon stoji na svojem mestu, kako drugi dvigne orožje.

»Streljaj!« zadoni povelje.

Sörensen se zgrozi in poskoči, ž njim več sto gledalcev. Onkraj se je čarovnik zrušil pod strelom. Divji hrup začne. Možje planejo čez mostič na oder. Žene zavreščijo in brez povoda udarijo v jok.

Ljudje se nesmiselno pririnejo k izhodom.

»Zastor! zastor!« kriči skoraj ponorel glas izza kulise.

Zastor pade.

S silo se Sörensen prerije skozi množice ljudi. On mora na oder, mora biti zraven, mora vedeti, kaj se je zgodilo z njegovim prijateljem.

O STORILCU NI NOBENEGA SLEDU ...

In zopet je minulo štiriindvajset ur. Truden, s črno podplutimi očmi stopi Sörensen v vežo artistovskega stanovanja z vso preskrbo, kjer stanuje, in se hoče podati v svojo sobo.

Jedva pa zadoni njegov uspehani korak na tekaču, ki pokriva vežo, že se tudi odprejo duri tik pred njegovimi, in izza njih pokuka sršasta glava siloakrobata Jensa Jensena. Jensen je Sörensenov rojak in nastopa v nekem drugem manjšem varieteju, stanujeta pa v isti penziji.

»Človek božji, stopi vendar k meni, — kakšen si le! Požirek ti bo dobro del —«

To rekši potegne upirajočega se v priprosto sobo in si da opravka pri sifonu. Sörensen pade na smrt utrujen na stol.

Rojak mu poda kozarec.

»Tu pij — to te spravi zopet na noge. Precejšen del viskija je zraven — jaz ga pijem sicer samo čistega, že zaradi treninga, ampak za take primere je vedno kaj tukaj —«

Plavi prime kozarec in ga sprazni na dušek.

»Hvala ti, Jens, to v resnici dobro de —«

»Tako, sedaj pa vendar enkrat povej, kaj se je zgodilo z Ronbinzonom. Kamor prideš, povsod govore o njem. Ti si bil na policiji, ti si ga izmed nas najbolje poznal, ti moraš nekaj vedeti — —«

Sörensen se bridko nasmehlja.

»Jens, pustimo ga, naj počiva v miru. Davi je umrl, ne da bi kaj izpovedal!«

Umolkne in povesi glavo. Potem — — —

»Kaj vemo mi prav za prav drug o drugem. Tu delamo skupno, pa mislimo, da se poznamo, in potem se dogodi kaj takega, in le ne vemo, kaj si naj o tem mislimo. O čudnem Amerikancu v baru, ki je sporočil, Robinzonu pozdrave od tam preko, sem ti pač že včeraj pripovedoval. Takrat še seveda nisem slutil te tragedije.«

Jens Jensen kima.

»Dobro! toda, kaj ima ta s tem opraviti?«

»Na policiji pravijo, da je bil lahko kakšen izsiljevalec ali kaj sličnega. Tega moža doslej niso izsledili.«

Siloakrobat se s svojim ogromnim gornjim delom telesa skloni naprej.

»Mar meniš, da je on usmrtil Ronbinzona?«

Sörensen trudno pokima.

»Morda posredno — policija je sicer sklenila, da bo Rombinzonovo smrt smatrala za nezgodo. Toda —« njegova postava se nehote napne, »jaz tega ne verjamem. Povem ti, Robinzona so zavestno usmrtili — —«

Sedaj se Jensen ne more več zdržati.

»Človek, govori jasneje, kdo, kdo je usmrtil Robinzona?«

»Robinzona je usmrtil Robinzon!« In ko ga hoče Jensen zaradi tega paradoksnega izreka zopet prekiniti: »Pusti me, Jens, da govorim popolnoma v miru. Mogoče je, da tega ne bodo nikdar mogli ugotoviti. Za mene pa je dognano, da je sam povzročil svojo smrt. Billy, eden izmed odrskih delavcev, je izpovedal, da si je Ronbinzon dal nenavadno veliko opravka z orožjem, jaz sam sem videl, kako nervozen in nesiguren je bil ta večer. Povrh še obisk tega čudnega tujca — Jens, za mene je dognano, da je Robinzon imel skrbi, ki jih mi nismo poznali, in tu je segel po nenavadnem sredstvu, ki si ga lahko izmisli le čarovnik, sam je orožje ostro nabil in se dal ustreliti po nič hudega slutečem gledalcu. Mogoče se je bal sramote, ako bi sam položil roko nase.«

Jensen guga svojo sršato glavo sem in tja.

»In motiv. Cherchez la femme — kaj ne?«

Sörensen razmišlja.

»Tako bo, Jens! Imel je veliko razpora s svojo ženo, edino jaz vem za to. V eni izmed onih redkih ur, v katerih je govoril odkritosrčno se mi je med štirimi očmi zelo navduševal za neko ženo, ki jo je nekoč spoznal v Ameriki. Gotovo je bil ž njo še oženjen in obiskovalec v baru je bil izsiljevalec ali pa kak zasebni detektiv, ki ga je nagnal v smrt.«

Jens Jensen je rekel priprosto: »Robinzon je bil dober artist, meni se je zelo dopadel.«

»Za mene je bil več — dober tovariš — marsikdaj mi je na tihem pomagal, ko se mi je slabo godilo,« je rekel Sörensen tiho.

Gledala sta drug drugega in dolgo molčala...

(Dalje prihodnjič.)

Vesti iz okrožja Krainburg

Krainburg. (Appell v Landratsamtu.) Te dni se je vršil Appell uslužbenstva skupno za Landratsamt, Amtsgericht, Arbeitsamt in Katasteramt. Pg. Kenda je v izbornem govoru obravnaval bistvene točke iz razvoja Nemčije po razvoju oblasti in pomen 1. maja kot narodnega praznika nemškega naroda. Svečani apel je zaključil Landrat s trikratnim Sieg Heil na Führerja.

Krainburg. (Betriebsappell der Sozialversicherungskasse.) Povodom dojemnega Betriebsappella der Sozialversicherungskasse je dal Gauamtsleiter Tropper zgodovinski pregled o praznovanju 1. maja. Četudi med vojno odpadejo večje svečanosti, je vendar svetovno-nazorno pojasnjevalno delo predpogoj za sporazumno sodelovanje v nazaj pridobljenih pokrajinah. V tem smislu je beležila svečanost popolen uspeh.

Wart. (Ustanovitev Jugendgruppe.) Pred kratkim so v kinodvorani svečano ustanovili Jugendgruppe Wart. Ortsfrauenschaftsleiterin Baischel je pozdravila številne navzoče. Potem je govorila Kreisjugendführerin Seebacher o smislu, nalogi in delu v Jugendgruppe. Z jakim zanimanjem so sledile poslušalke njenim izvajanjem. Ortsgruppenleiter Rebernig je imenoval Pgn. Kanatschnig za Ortsjugendgruppenführerin in pozval vse žene in dekleta k pridnemu sodelovanju. Svečanost se je zaključila s skupno pesmijo.

Flödnig. (Sprejem članov v KVB.) Te dni so v svečani obliki razdelili nadaljnje članske karte KVB. Vereinshaus des KVB je bil tem povodom gosto zaseden in vsi navzoči so pozorno sledili govoru Ortsgruppenleiterja Pg. Schönherra. Nato je sledila razdelitev več kot 200 članskih kart novim članom.

Falkendorf. (Appell des Ortsgruppenstabes.) Pred kratkim se je vršil v Ortsgruppe Falkendorf Appell des Ortsgruppenstabes. Ortsgruppenleiter Pg. Huber se je s Zellen -in Blockleitern pogovoril o delu v Ortsgruppe, nato se še bavil s pomenom 1. maja. Z velikim obžalovanjem so slišali sodelavci o predstoječi prestavitvi Pg. Hubera, ki so ga kot Landesbauernführerja poklicali v Klagenfurt.

Höflein. (Rodbinska kronika.) Pred kratkim je v Oberseelandu umrla mala posestnica Maria Slapar rojena Roblek v visoki starosti 89 let. — Pri Standesamtu Höflein, ki obsega občine Höflein, Seeland in Predassel, so javili do 30. aprila 41 porodov napram 18 smrtnim primerom. — V Höfleinu ima Einsatzleiter nadučitelj Hans Macek na teden sedem tečajev za pouk v nemščini, ki jih obiskuje povprečno 280 ljudi.

Zirklach. (Zborovanje.) Pred nedavnim so na slovesnem zborovanju v veliki dvorani bivšega ljudskega doma razdelili prve članske izkaznice KVB v tukajšnji Ortsgruppe. Ortsgruppenleiter Pg. Alfred Huber je ob tej slovesni priliki imel navduševal ni govor na zborovalce, ki jih je na koncu pozval, naj storijo zaobljubo Führerju in velikonemškemu Reichu. Nato so razdelili članske izkaznice. — DAF je ob priliki priredila za rokodelce in uslužbenstvo apel. Pg. Alfred Huber je govoril o velikem pomenu 1. maja.

Zirklach. (Vzorno delo NSV.) Kakor v vseh Ortsgruppen krainburškega okrožja, tako se tudi v Ortsgruppe Zirklach dela z veliko požrtvovalnostjo na izgradnji NSV. Tekom 5 tednov je število članov že izredno naraslo. Od 3136 prebivalcev je danes 1670 članov NSV. Zaradi neumornega in zvestega sodelovanja častnih Block- in Zellenwalterjev pokazuje Ortsgruppe tako velik uspeh.

Laak an der Zaier. (Žrtev strahopetnega morilca.) Neskončen sprevod se je v sredo premikal po ulicah v Laaku. Prostaška roka je umorila Rudija Martelacka, ki je bil Propagandaleiter in neumorni sodelavec NSDAP. Njegovi tovariši Wehrmannschafta so ga ponesli k zadnjemu počitku. V sprevodu so bili Kreisleiter Kuss in njegov Stab, Ortsgruppenleiter Bodner in njegovi sotrudniki, zastopniki oborožene sile, varnostne policije, orožništva, Wehrmannschaftstandarte in oblasti, ki s oizkazali zadnjo čast bojevniku za Nemčijo. Ob grobu je Kreisleiter Kuss ocenil zasluge tovariša Martelacka, ki se nahaja sedaj v vrstah Horsta Wessela.

Organizacija Todt v Oberkrainu

Novi mostovi in ceste odklepajo pokrajino nemškemu prometu

Obsežno poročilo o storitvah OT, ki je že v aprilskih dneh preteklega leta pod vodstvom Regierungs-Oberbaurata dipl. ing. Fuba v polnem obsegu pričela svoje delo v zasedenih ozemljih Kärntna in Kraina, pravi med drugim sledeče:

Ko je pred enim letom prišla nemška civilna uprava v Oberkrain, je imela organizacija Todt (Organisation Todt = OT) že precejšen kos dela za seboj, in ceste, ki so se nahajale prej v popolnoma nevzdržnem stanju, so bile zadobile že drugo obličje. Dela OT se niso omejevala le na cestno upravo, ohranitev cest in uvedbo novih cestnih gradenj ,temveč so se bavile s postavitvijo številnih mostov, ki so jih Jugoslovani na svojem umiku razdejali. V Oberkrainu so opremili štiri urade OT, in sicer Bauleitung Krainburg in Neubauleitungen West, Mitte in Ost. Cestna, mostna in zidarska obnavljalna dela so obsegala vse državne in deželne ceste prvega in drugega reda v približnem obsegu 1000 kilometrov, ter so zajela tudi občinske ceste v upoštevanja vredni skupni dolžini. Pri odstranjevanju cestnih pomanjkljivosti je Bauleitung Krainburg v lastni režiji izvršila sledeča dela: 100.000 kvadratnih metrov razširitve cest, 17.000 kvadratnih metrov cestnih podaljškov, 53.000 kvadratnih metrov izgradnje ovinkov, 5.500 kvadratnih metrov preložitve cest, 70.000 kubičnih metrov gramoza, 142.000 tekočih metrov gradnje vodnih jarkov, 1500 tekočih metrov vzidave cevnih propuščev, 80.000 kvadratnih metrov obložitve in odstranitve ruše in prati, novogradnja in obnova 1800 kubičnih metrov opornih zidov, vzidava 250 tekočih metrov kamenih okvirjev, 10.000 kvadratnih metrov asfaltiranja, popravilo 70.000 kvadratnih metrov asfaltnih cest, postavitev 6000 tekočih metrov cestne ograje, odstranitev prahu s 1,000.000 kvadratnih metrov cest s klornim kalcijem. Izmed novih zgradb so pričeli deželno cesto Zarz-Daine v približni dolžini dva in pol kilometra, dalje gradnjo ceste Kropp-Jamnik v približni dolžini 5 kilometrov.

1,800.000 ur za savski most

Zelo znaten del dela OT je tvorila gradnja trajnih pomožnih mostov, ki prikazujejo do 115 metrov oporne razdalje. Med temi mostovi naj omenimo most čez Sawe pri Radmannsdorfu kot primer za gradbinsko naprednost OT mostnih del. Ta 90 metrov dolgi in 6 m široki most so pričeli graditi 23. junija 1941 in že po sedmih tednih predali prometu. V 46.000 delovnih urah so vzidali 400 kubičnih metrov lesa. Skupno so pri teh gradnjah mostov porabili 6000 kubičnih metrov lesa, predelali 400 ton cementa in potrošili 1,800.000 delovnih ur pri najvišjem staležu delavcev v višini 1700 mož. Skupni stalež delavstva pri delih OT-Bauleitung Krainburg je znašal 3500 do 4000 mož.

Izgradnja cest

Izgradnjo cest so pričeli po najnovejših smernicah generalnega inspektorja za nemške ceste. Pri premagovanju prelazov v Karawankah so morali uporabiti gradbinska načela za planinske ceste, v visokih ravninah Oberkraina bodo zgradili novodobne betonske ceste z minimalno vozno širino 7,50 metrov. Načrti cest ne stremijo samo za tem ,da prometno tehnično odprejo Oberkrain, temveč izhajajo neprestano s stališča, da se ozirajo tudi na pokrajinske prilike okolice. Način njihove tehnične zgradnje, njihova cestnogradna ureditev je prilagojena gospodarskim in prometno tehničnim zahtevam trenutka, oziraje se na razvoj, ki ga je po človeški presoji pričakovati.

Cestni program OT, Bauleitung Krainburg, je bil sledeč: Gradnja ceste med Leesom in Moste pri širini venca 11 metrov. Priključno temu izboljšanje in razširitev državne ceste med Moste in nekdanji državni meji na Wurzenpass, pri čemer bodo

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Vesti iz okrožja Radmannsdorf

Radmansdorf. (Olepšava mesta.) Ob nastopu toplejšega vremena je po dolgih zimskih mesecih opaziti živahno delovanje v drevoredih in vseh vrtovih ter v ospredjih vrtovih. Primerno času uporabljajo sedaj vsi razpoložljiv prostor predvsem za nasade različne zelenjadi, ne da bi pri tem popolnoma pozabili na cvetlice.

Radmannsdorf. (Podvig kokošjereje.) Ako si ogledamo današnje stanje kokošjereje v Oberkrainu, lahko ugotovimo, da se ta ne le zelo malo goji, ampak da so kokoši precej degenerirane. Zaenkrat sicer ni umestno kokošarstvo gojiti v večjem obsegu vendar pa ima vsako malo gospodarstvo možnost, da redi določeno število nesnih kokoši in to, ne da bi bilo kvarno drugim živilom. V občini Radmannsdorf je 486 gospodarstev, med temi 197 malih kmetij, je pa tam samo 332 eno leto starih kokoši, 329 pod enim letom in 63 petelinov. V valilnici nekega ljubitelja so izvršili valitev in pri tem uporabili od gospodarstev dobljena jajca; tu se je pokazalo, da 50 do sto teh jajc ni bilo oplojenih in da so izvaljena piščeta bila mešanica vseh medtem degeneriranih živali. Jasno je, da je tukaj treba reforme; to nalogo si je sedaj stavila Wirtschaftsberaterin der Kreisbauernschaft v Radmannsdorfu.

Radmannsdorf. (Novi dom za starčke.) Po iniciativi radmannsdorfskega župana bodo odslej skrbeli tudi za onemogle, na same sebe navezane ljudi. Neka opuščena tovarna nogavic, svoječasna ljudska šola, bo prezidana v dom za starce, ki bo odgovarjal zahtevam današnjega časa. V njem dobijo stari, revni ljudje bivališče in oskrbo, z eno besedo, v njem bodo lahko preživljali večer svojega življenja. Hiša sama stoji v mirnem delu mesta, ima devet prostornih sob, katerih more bivati najmanj 12 oseb. Razen kuhinje in skupne obednice je pred vsem še omeniti higijenske naprave, novost, ki še v marsikateri meščanski hiši manjka. Ta socialna naprava je bila že zelo potrebna, ker dosedanja sirotišnica, ki stoji v neki kotanji zadaj za mostom, ni le postala premajhna, temveč pred vsem ni več odgovarjala higijenskim predpisom. To staro sirotišnico je, kakor pripoveduje mestna kronika, leta 1869. ustanovil Radmanndorfčan, knezoškof goriški, dr. Andreas Glolmayer. Oskrba ljudi je bila prav tako že takrat poverjena občini. Tudi ta hiša bo sedaj po primernem renoviranju na razpolago drugim namenom.

Radmannsdorf. (Izpopolnitev upravnega odbora Kreissparkasse.) V upravni odbor tukajšnje Kreissparkasse je bil kot zastopnik mestne občine Radmannsdorf poklican ing. Bartholomeus Supanz.

Habern. (Prva kinopredstava.) Te dni se je Podnartu vršila prva kinopredstava. Obisk in predvsem navdušenje nad filmom »Reitet für Deutschland« sta bila tako velika, da so morali predstavo zadnji večer ponoviti. Za prihodnji film »Hurra ich bin Papa« je že danes veliko zanimanja.

Aßling. (Lokomotiva ga je povozila.) Pred kratkim je imel železniški uslužbenec Josef Valjavec opravka na progovju. Pri tem je spregledal, da se bliža brzi vlak, čigar lokomotiva ga je zgrabila in ga treščila na stran. Našli so ga z zlomljeno desno roko in najtežjimi poškodbami na gl· vi mrtvega.

Vigaun. (Slovo.) Stab der Ortsgruppe je pred kratkim priredil tovariški večer ob odhodu Gendermarieoberwachtmeisterja Antona Bayerja, ki se je prostovoljno javil za službo pri Feldgendarmerie. Tovariši so se prisrčno poslovili od njega, ki jim je bil pravi prijatelj in zvest pomočnik.

Vesti iz okrožja Stein

Stein. (Delo, veselje in tovarištvo v Jugendgruppe. Pred kratkim se je v steinski dvorani zbralo nad 250 deklet in žen v starosti od 18 do 30 let na prvem zabavnem večeru, ki ga je priredila Jugendgruppe des Deutschen Frauenswerkes der Ortsgruppe Stein. Kreisjugendgruppenführerin Pgn. Angerer je govorila o pomenu in cilju nove skupnosti. V tečajih oddelka Mütterdienst se šolajo mlada dekleta in žene v negi dojenčkov, domači bolniški oskrbi, šivanju, kuhanju in vzgoji otrok, da bi postale vzorne gospodinje in matere. S športom in gimnastiko si lahko vse okrepijo svoje telo. V veseli družbi se na teh tedenskih večernih prireditvah Jugendgruppe poje, muzicira in uči nemškega jezika.

Stein. (Ustanovitev telovadne in športne skupnosti.) Ortsgruppenleiter NSDAP. Pg. Franz Strasser je pred kratkim v steinski hiši ustanovil telovadno in športno društvo. Naznanil je smoter telovadne in športne skupnosti. Ker je Stein glede športnih storitev že na dobrem glasu, ne bo težko izpolniti naloge, ki jih daje izvrševanje športa. Prijav k telovadni in športni skupnosti je že veliko število. Zaenkrat bodo ustanovili sledeče sekcije: ročna žoga in nogomet, lahka in težka atletika, tenis in plavanje. Za voditelja telovadne in športne skupnosti je določen Ortsbeauftrager NSRL Pg. Hölzl, za delovodjo dentist Walter Stuzzi.

Stein. (Uradni dan v Moräutschu.) Uradnemu dnevu, ki sta ga Kreisleiter in Landrat okrožja Stein imela pred kratkim v Littaiu, in ki je imel namen ,da nudi najširšim krogom prebivalstva nasvet in pomoč od strani stranke in države, je pred kratkim sledil tak uradni dan v Moräutschu. Da ima prebivalstvo do takih uradnih dnevov potrebno zaupanje, dokazuje izredno velika udeležba, saj so pri obeh teh uradnih dnevih že v predpoldanskih urah samih obravnavali 90 primerov.

Mannsburg. (Prikrojevalni tečaj.) V Mannsburgu se je od 7. aprila do 2. maja vršil prikrojevalni tečaj, za katerega je bilo veliko zanimanje. Za moški oddelek se je javilo 37, za damski oddelek pa 30 udeležencev.

Burgstall. (Poroke.) V aprilu so se v področju te Ortsgruppe poročili Andreas Habian, posestnik iz Sopotniza in Maria Mlakar iz Kressnitzberga, Wenzel Tschadesch, zidarski pomočnik iz Terne in Maria Krschnischnik iz Sminza. — Smrtni primeri so bili trije, porodi štirje.

St. Martin bei Littai. (Apeli.) Pred kratkim sta se vršila tukaj apela za Amtswalterje in Frauenschaft. Organisationsleiter Ladstätter je govoril o izgradnji nemške države in o dolžnostih Zellen- in Blockleiterjev. Nato je bil razgovor med Organisationsleiterjem in Amtswalterji. — Frauenschaftsführerin Karoline Robaus je otvorila nato zborovanje za Frauenschast in je pozdravila Kreisfrauenschaftführerin Gregori i zSteina. Ta je dal apojasnila o delu, ki ga ima opraviti Frauenschaft in pozvala k marljivemu sodelovanju.

Naloge NSDAP v okrožju Stein

Usmerilna izvajanja Kreisleiterja Pilza na nekem Generalappellu

Te dni je Personalamtsleiter der Kreisleitung Stein, Pg. Ebner, predočil Amtsleiterjem tako NSDAP kakor onim Kärntner Volksbunda, da delovanje Amtsleiterjev ne sme postati šema, temveč mora služiti cilju, nositi narodnosocialistično idejno blago v najširše kroge. Na razumljiv način je Pg. Ebner izrazil, da delovanje Amtsleiterjev s tem še ni smatrati za izčrpano, ako raznašajo letake. V današnjem Velikonemškem Reichu rabijo može in ne attrape. Častna služba Amtsleiterja zahteva najprej izvrševanje dolžnosti. Govornik je bičal potem zadržanje nekaterih trgovcev. Kakor je tudi obžalovanja vredno, je treba dognati, da tu pa tam ni več govora o besedi »Dienst am Kunden« (služba stranki). Različni dogodki bodo dali v bodoče povod, da si udeležence malo pobližje ogledamo. Govornik je zavzemal stališče, da ne pade nikomur kamen iz krone, če ostane napram stranki vljuden.

Višek večera je tvoril prihod Kreisleiterja Pg. Pilza. Kreisleiter se je bavil najprej ž namenom Generalappella. Izvajal je, da morajo taki Appelli služiti k temu, da dajo vsem Mitarbeiterjem smernice za njihovo zadržanje v stranki in v javnosti. Besedo »nemogoče« ne pozna nihče več v Nemčiji, odkar je Führer prevzel oblast.

Sedanja vojna, ki ima naraven pogoj in je morala zaradi tega priti, ima namen, da spremeni pravi in pravični socializem v de-

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Planzeiger
Dipl. Optiker C. Kronfuß
Klagenfurt, Bahnhofstraße 15

Gradnja silosov

Z akcijo šefa civilne uprave bo kmetovalcem olajšana gradnja silosov. Prijavilo se je že precej posestnikov, ki želijo zgraditi silose.

S tem v zvezi pa je potrebno nekaj pojasnil.

Trpežnost zelene krme v silosu je odvisna od tvorbe kislin in tudi kakovost silaže zavisi od vrste stvorjene kisline. Potrebno je, da nastane mlečna kislina, ki zamori vse rastlinske bakterije ter na ta način krmo desinficira in konservira. Dobro silirana krma ima zdravo, zeleno barvo aromatičen ter svež naraven duh in se struktura skoraj nič ne spremeni. Taka krma je zdrava in jo govedo rado uživa.

Najenostavnejši in najzanesljivejši postopek za konserviranje je hladno kisanje krme. Ta način je danes zelo razširjen in za to uporabljajo takozvane silose, ki se gradijo kot jame ali pa kot stolpi.

Pri silaži je treba upoštevati sledeče:

1. Uporabljajo se samo sveže, sočne krmske rastline ali pa koruza, ko je še mlečna.

2. Krma naj se takoj po košnji nameče v silos, da ne ovene in se ne segreje. Le koruza in repini ter pesni listi lahko ostanejo nekoliko dalje na polju, vendar tudi ti ne predolgo in naj se čim prej silirajo. Zgodaj zjutraj naj se kosi, ob 9. uri pa naj se začne silirati.

3. Vsakovrstna zelena krma, tudi zelena koruza in zlasti pesni ter repini listi naj se režejo na dolžino 1 cm, da se na ta način krma lahko dobro stlači in tako zrak nima pristopa.

4. Zrezano zeleno krmo je treba v silosu dobro stlačiti, kar ima pri siliranju največji pomen.

5. Toplota pri kisanju krme naj ne bo višja od 28° C. Če je višja kot 40° C se poraja maslena kislina, ki napravi krmo neuporabno in celo škodljivo.

6. V vročih poletnih dneh naj se siliranje ne vrši.

7. Polnenje silosa naj se prekine le ponoči.

8. Po možnosti naj se v silos natrpa čim več zelene krme naenkrat, najmanj pa vsaj dva metra dnevno.

9. Beljakovinasti krmi (detelja ali mlada trava) je treba dodati 0,05% silažnega sladkorja ali pa 1% melase. Tudi takozvana Penthesta kislina pospešuje tvorbo mlečne kisline. Bakterije mlečno kislega vrenja se hranijo s sladkorjem. Koruza vsebuje dovolj sladkorja, beljakovinaste kisline premalo. Za 1 m³ silaže je potrebno 3½—5 kg sladkorja.

10. Čim je silos poln ga zadelamo na vrhu (pokrijemo) z ilovico, da zrak nima pristopa. Zelena krma se ohrani v silosu uporabna podobno kakor zelje ali skisana repa v kadeh. Na dnu silosa se dajo ovsene pleve, ki vpijejo vodo, pa tudi na vrhu se silaža najprej pokrije s plevami, nato pa še z 20 cm debelo plastjo ilovice ali gline.

Dober silos mora biti tako zgrajen, da trdno stoji, da vzdrži notranji pritisk krme, da je nepropusten za vodo, za zrak in za druge pline in da je zavarovan od znotraj pred kislinami.

Podpore se dajejo za železobetonske silose, računane na poln vodni pritisk in zgrajene po navodilih Reichsnährstanda. Na razpolago je devet tipov s prostornino 10 do 63 m³. Za 1 m³ se računa RM 13.— gradbenih stroškov. Za silos od 10 m³ je potrebno 900 kg cementa, 47 kg železa, za betonske gradnje, 7 kg laka, 4 m³ drobnega peska in 2 m³ debelega peska. Za tip 2 (13 m³) je potrebno 1200 kg cementa, 81 kg železa, 9 kg laka, 5 m³ drobnega in 2 m³ debelega peska. Za tip 3 (22 m³) se porabi 1600 kg cementa, 61 kg železa, 31 kg jekla, 13 kg laka, 5 m³ debelega in 2 m³ finega peska. Natančnejša pojasnila daje kmetijska posvetovalnica pri prehranjevalnem uradu — Ernährungsamt.

Preudariti je treba, kakšen silos naj se zgradi. 1 m³ kisane krme tehta 6—7 mq in zadostuje za krmljenje enega goveda 20—30 dni, če se krmi po 30 kg dnevno. Prednosti kisane krme: brez večjih stroškov se pridela boljša krma. S kisanjem pridobimo krmo, ki za sušenje komaj ali pa sploh ne pride v poštev (koruza, pesini in repni listi, zadnja detelja in otava). Živinoreja je s tem postavljena na trdnejše temelje, prihrani se na krepkih krmilih, s silažo se pridobi konservirana, iz lastnega gospodarstva pridobljena beljakovina. Prihrani se prostor, ni nevarnosti ognja, pridobi pa se odlično, sočno krmilo za zimo, ki je zlasti važno za molzne krave.

Ing. Karl Reicher.

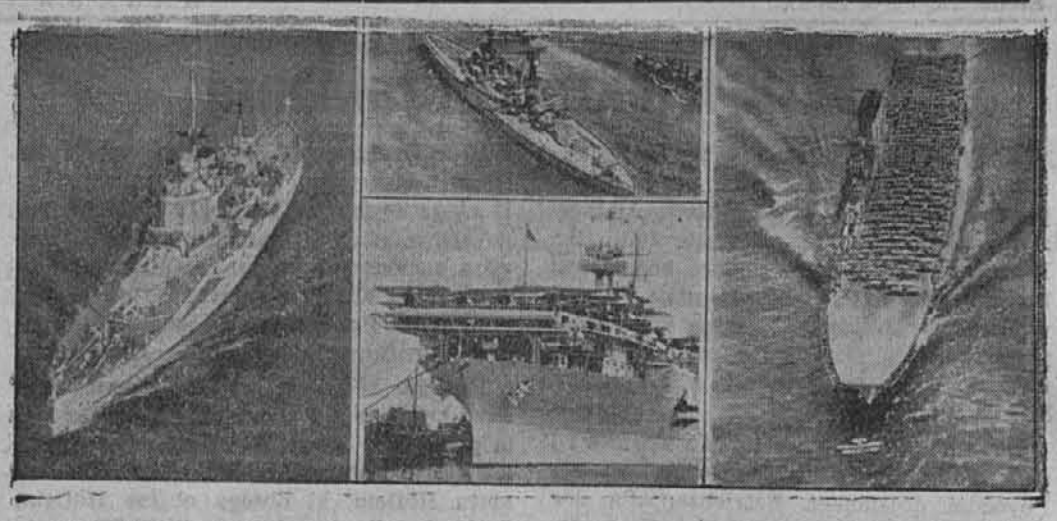

Velika japonska pomorska zmaga na Koraljnem morju.
Po poročilu cesarskega glavnega stana v Tokiu sta bila med pomorsko bitko na Koraljnem morju dne 6. in 7. maja potopljena oba severnoameriška nosilca letal »Saratoga« (na desni) in »Yorktown« (spodaj), vrhu tega ameriška vojna ladja tipa »California« (zgoraj) in britanska vojna ladja tipa »Warspite« (na levi).
(Scherl, Atlantic, Zander-Multiplex-K.)

Naloge NSDAP v Kreisu Stein

(Nadaljevanje s 5. strani)

janje. Kreisleiter je izrecno poudaril, da se je morala vojna proti Jugoslaviji vršiti proti Führerjevi volji. Kljub temu je pa čutilo prebivalstvo Oberkraina doslej le malo ali pa nič od vojne, in to tudi le zato, ker je to Führer tako hotel. Kreisleiter je opozoril na sledove nemške kulture v Oberkrainu, ki jih lahko vsak vidi, ki ima odprte oči. Führerjeva volja je, da osvobodi Evropo tudi poslednje celice komunistične kuge. Kdor še danes ni spoznal, da Führer to, kar hoče, tudi uresniči, se bo nekega lepega dne, toda mogoče prepozno, zbudil iz svojega zimskega spanja. Kreisleiter je dalje izvajal, da mora kot Hoheitsträger zahtevati zaupanje od svojih Mitarbeiterjev. Je tudi pripravljen, da nudi zaupanje. Zaupanje je temelj vsakovrstnega sodelovanja. V ostalem je sedaj in v bodoče geslo vsakega Nationalista: »Sieg um jeden Preis!« (Zmaga za vsako ceno!) Po živahnem pritrjevanju so z Nationalhymnami zaključili Appell.

Male gospodarske novice

Ogrsko proizvodnjo sadja, ki je znašala doslej na leto povprečno 55.000 vagonov, hočejo v okviru »milijardnega investicijskega programa« povišati na letno 75.000 vagonov. Od 20 milijonov novih sadnih dreves, ki jih bodo v to svrho morali nasaditi, bi naj odpadlo 20 odstotkov na marelice in 20 odstotkov na višnje.

Turčija je sklenila z Ogrsko dodatno pogodbo o izmenjavi blaga, po kateri dobi proti 300.000 kg bombaževih odpadkov tekstilno blago iz Ogrske. Ravno tako si je zasigurala z dogovorom z Italijo dobavo italijanske železnine proti izmenjavi bombažnih odpadkov.

Amerikanski kongres je ta teden sklenil povišati na 50 milijard dolarjev kredite, ki so dovoljeni zavezniškim narodom na podlagi posodbenega in zakupnega zakona. Ta znesek je petkratnik vseh v prvi svetovni vojni po USA dovoljenih kreditov. Rusija je na podlagi zakupnega in posodbenega zakona prejela nad 3 milijarde dolarjev.

Reichswirtschaftsminister je z okrožnico z dne 17. aprila 1942 razširil nemško-romunski dogovor o zaračunavanju z dne 4. decembra 1940 na v nemško državo vključena ozemlja iz delov Koroške, Kranjske in Spodnje Štajerske, kakor tudi na Elsass, Lothringen in Luxemburg.

Guverner Dalmacije je na dan obletnice ustanovitve Rima podpisal zakon o dalmatinski agrarni reformi.

Hrvatki gospodarski minister je izdal naredbo o trgovini z živino na področju neodvisne hrvatske države. Trgovanje z živino se sme vršiti le na od države določenih sejmih. Prigon na trg je dovoljen le z živinskim potnim listom živinozdravnika. Nakup klavne živine smejo izvršiti le od države pooblaščeni kupci. Cena živine je določena v naredbi.

Deset največjih romunkih petrolejskih družb je za izkoriščanje petrolejskih polj v letu 1942 določilo investicije v višini 6.55 milijard lejev. Od teh odpade 1.3 milijard na nova vrtanja. V prejšnjem letu so družbe investirale skupno le 2.96 milijard od teh 367 milijonov lejev na nova vrtanja.

Bolgarska vlada je izdala ukrepe, da se do konca leta dvigne lastno izkopavanje premoga vključno rujavi premog na tako višino, da bo v veliki meri odpravljena potreba uvažanja premoga. Računajo s tem, da bo na podlagi teh posebnih naporov mogoče v tekočem letu izkopati 3 milijone ton.

Tri velike skupine italijanske proizvodnje umetnih vlaken Snia Viscosa, Cisa Viscosa in Chatillon, ki imajo v obratu 45 tovarn z 38.000 delavci so v preteklem letu napravile približno 200 milijonov kg umetnih vlaken. Izvoz je dal 1.5 milijard lir. Naprave bodo razširjene in računajo vsled tega, da se bo produkcija dvignila do 300 milijonov kilogramov.

Ravnokar objavljene statistike izkazujejo znatni razmah proizvodnje električne energije, odkar se je pričela fašistična era v Italiji. V letu 1922. je producirala Italija 5 milijard kWh, v letu 1940. je proizvodnja dosegla 21 milijard kWh. Novi gradbeni program, ki ga je duce že odobril, predvideva za leto 1947 proizvodnjo 30 milijard kWh v Italiji.

Zaradi neprestanega deževja je hudo narasla Nišava in njeni pritoki. Velike površine zemlje so preplavljene in je škoda na posevkih ogromna. Ob Nisavi ležeči deli mesta Niša so bili prav tako preplavljeni. Voda je stala samo 14 cm niže, kakor ob katastrofalni poplavi leta 1926. Človeških žrtev niso zabeležili.

Washingtonska vlada je za svoje lastne potrebe zasegla privatne avtomobile.

Organizacija Todt v Oberkrainu

(Nadaljevanje s 5. strani.)

razširili cesto na šest metrov. Pri tem se ozirajo na skupno dolžino desetih kilometrov. Krajevni prevozi bodo dobili vsi oblogo, s čimer se bo odpomoglo prašini. Tudi državna cesta Krainburg-Wurzen-Altkärnten bo izoblikovana ustrezajoče novodobnemu prometu. Paralelno s tem načrtom bo vozna pot Ratschach-Planica razširjena na 3,5 metrov in izboljšan iztok svetovnoznane skakalnice v Planici, ter tako urejen, da bo poleti mogel služiti kot športno igriče.

Preobširno bi bilo, če bi se bavili s posameznimi deli Neubauleitung Mitte in Ost. Neubauleitung Mitte je pristojna predvsem za obnovitvena dela južne rampe Loibl-ceste med Neumarktlom in prelazom. Tu so zgradili več zidanih objektov in opornih zidov s približno 1000 kubičnimi metri betona in zidu. Neubauleitungi Ost je bila predvsem postavljena naloga, da napravi načrt in takoj prične z gradnjo priključka cestnega omrežja vzhodno od Krainburga z onim v Altkärntnu.

Urejajo cestno službo

Ureditev cestne službe je že započeta, okrožja cestnih mojstrov in cestnih oskrbnikov so že porazdelejna in začasna ureditev gradbenih uradov in službenih zgradb izpeljana. Z vprašanji, ki so v zvezi z upravo, se že pečajo cestni gradbeni uradi.

Tako je OT prispevala svoj delež k temu, da prometnotehnično odpre nova ozemlja Kärntna in da da prometnim potem tako obličje, ki je dostojno državnega ozemlja.

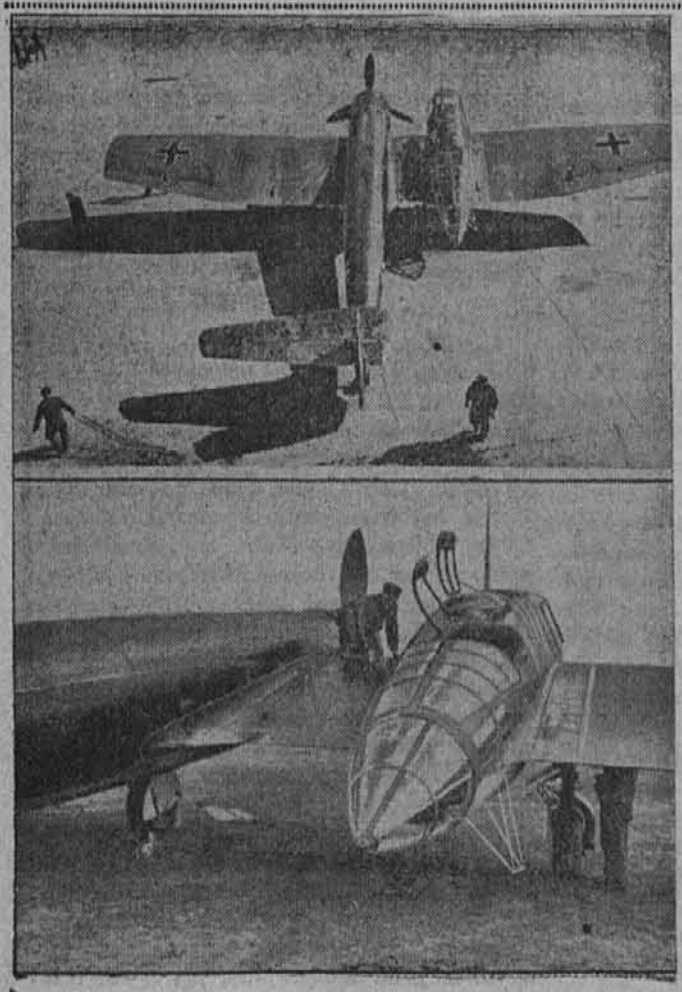

Prvo nesimetrično letalo na svetu, BV 141, je tu!

Tvornice letal svetovnoznane ladjedelnice Blohm & Voss so z BV 141 razvile za nemško zračno orožje po zgradnji v obliki popolnoma nov letalski vzorec, ki je imel izredno važne uspehe že pri svoji prvi uporabi na vzhodnem bojišču. Osnovatelj tega novega letalskega tipa je Wehrwirtschaftführer dr. ing. Vogt. Posebna uporaba, za katero je predvideno to letalo, je zahtevalo konstrukcijo, ki se po osnovi razlikuje od dosedanje letalske tehnike. Prvič najdemo tukaj popolnoma nesimetričen način izgradnje, ki nosi na levem krilu nosilca vodilne naprave z motorjem in ločeno od tega na desnem krilu prostor za tričlansko posadko, ki ima popolen razgled. Spričo taktičnih zahtev potrebna posebnost konstrukcije je hkrati izredno ugodno vplivala na lastnosti poleta in uspeha letala, ter dosegla visoko hitrost, posebno okretnost in zmožnost dviganja. — BV 141 je oborožena s topovi in strojnicami najmodernejše konstrukcije. Kot motor rabi novi BMW-Doppelsternmotor BMW 801. Tip tega letala se izdeluje že v velikih serijah in pomeni znatno ojačenje udarnosti našega zračnega orožja. — Zgoraj: BV 141 v poletu, spodaj: razgledni prostoredsnega krila BV 141.
(P.-K-Aufnahmen: Luftwaffe, Presse-Hoffmann, M.)

Zgraditelj najhitrejšega lovca na svetu
Wehrwirtschaftsführer dipl. ing. Kurt Tank, zgraditelj novega lovskega letala Focke Wulf FW 190, najhitrejšega lovskega letala na svetu, je tudi stvaritelj vojnega letala za daljavo FW 189. Uvaževaje njegove zasluge za gradnjo letal je bil decembra 1937 postavljen za Wehrwirtschaftsführerja in pozneje odlikovan s podelitvijo »Lilienthalovega spominskega novca 1939«.
(Atlantic Zander-Multiplex K.)

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

72. STUNDE

Wichtige Ausdrücke aus dem kaufmännischen Briefwechsel

1. Ich bestätige den Eingang Ihres Schreibens vom 23. d. M.
2. Wir haben Ihre Mitteilung vom 1. 3. zur Kenntnis genommen.
3. Ihr Telegramm erreichte uns erst in den späten Nachmittagsstunden.
4. Wir sind Ihnen für Ihre Auskunft sehr verbunden und bitten Sie...
5. Bezugnehmend auf Ihr Rundschreiben vom 6. April teilen wir Ihnen mit, daß...
6. Wir nehmen an, daß Sie uns auf Grund unserer gestrigen freundlichen Unterredung die Waren unverzüglich liefern werden.
7. Unsere Briefe haben sich wahrscheinlich gekreuzt.
8. In Beantwortung Ihres Briefes vom 1. V. erwidern wir Ihnen, daß...
9. Im Anschluß an mein gestriges Telegramm teile ich Ihnen weiters mit...
10. Ihrem Wunsche gemäß übersenden wir Ihnen die bestellten Waren per Frachtgut.
11. Ihrem Auftrag entsprechend senden wir Ihnen heute 2 Säcke Ia Reis.
12. Wir beziehen uns auf unsere Aussprache mit Ihrem Vertreter Herrn Karl Schulte.
13. Ihre Anregung bezüglich eines weiteren Vertreters für das Gebiet nehme ich gerne auf.
14. Wir bedauern außerordentlich, Ihnen nicht im vollen Umfange dienen zu können.
15. Ich bin davon überzeugt, daß Ihnen der Wein zusagen wird.
16. Wir werden stets bemüht sein, Ihre Aufträge mit der größten Genauigkeit zu erledigen.
17. Wir stimmen Ihrem Vorschlage zu, können aber nicht alle Bedingungen annehmen.
18. Sie dürfen versichert sein, daß wir stets bestrebt sind, Ihnen bestens zu dienen.
19. Wir sind nicht in der Lage, Ihr Angebot anzunehmen und können auch Ihren sonstigen Wünschen nicht entsprechen.
20. Auf Ihren Vorschlag können wir leider nicht eingehen.
21. Wir hoffen, eine günstige Antwort zu erhalten.
22. In Erwartung Ihrer baldigen Antwort begrüßen wir Sie mit Heil Hitler.
23. Wir bitten Sie, sich in Kürze zu entscheiden.
24. Wir bitten Sie, die Angelegenheit als dringlich zu behandeln.
25. Zu Gegendiensten stets bereit, zeichnen wir...
26. Ich spreche Ihnen für Ihr freundliches Entgegenkommen meinen besten Dank aus.
27. Entschuldigen Sie bitte das Versehen.

Gespräche im Büro

Rufen Sie mir bitte eine Stenotypistin, ich möchte einen Brief diktieren. — Prosim, pokličite mi tipkarico, hočem pismo narekovati.

Bitte machen Sie von diesem Brief zwei Durchschläge. — Prosim naredite od tega pisma dve kopiji.

Lassen Sie bitte dieses Rundschreiben vervielfältigen. — Dajte to okrožnico razmnožiti.

Wo ist das blaue Kohlepapier? — Kje je modri ogljeni papir?

Legen Sie bitte diese Abschrift in die Tagesablage. — Prosim položite ta prepis v dnevno odlagališče.

Alle einlaufenden Briefe sind mit dem Eingangsdatum zu versehen. — Vsa dospela pisma morajo dobiti datum prihoda.

Senden Sie einen Auszug von diesem Brief in die Registratur. — Pošljite izpisek tega pisma v registraturo.

Geben Sie mir bitte den Locher. — Prosim, dajte mi luknjač.

Wörter

Abschrift (w) — prepis, izpis
Anregung (w) — pobuda
Aussprache (w) — razgovor
bemüht sein — truditi se, potruditi se
bestrebt sein — prizadevati si
diktieren — narekovati
Durchschlag (m) — kopija
entscheiden (sich) — odločiti (se)
erreichen — doseči, dohiteti
Gebiet (s) — pokrajina, ozemlje, področje
Gegendienst (m) — protiusluga
Genauigkeit (w) — točnost, natančnost
gestrig — včerajšnji
Kohlepapier (s) — ogljeni papir
kreuzen — križati
Locher (m) — luknjač
Mitteilung (w) — sporočilo
Registratur (w) — registratura
Rundschreiben (s) — okrožnica
Tagesablage (w) — dnevno odlagališče
Unterredung (w) — razgovor
unverzüglich — nemudoma
Versehen (s) — pomota, pogrešek
versichert sein — prepričan biti
Vertreter (m) — zastopnik
vervielfältigen — razmnožiti, pomnožiti
weiters — dalje
zeichnen (unterzeichnen) — podpisati
zusagen (etwas sagt uns zu) — ugajati, po volji biti
zustimmen (einer Sache) — pritrditi, privoliti.

Redewendungen

den Eingang eines Schreibens bestätigen — prejem (dohod) pisma potrditi
zur Kenntnis nehmen — na znanje vzeti
für etwas verbunden sein — zahvalen biti radi česa, zavezan biti
auf Grund — zaradi
in Beantwortung — odgovarjajoč...; odgovorimo... in
in Anschluß an — v zvezi z
per Frachtgut — kot vozno blago
Ihrem Auftrage entsprechend — po vašem naročilu
sich beziehen auf — nanašati se na
eine Anregung aufnehmen — pobudo sprejeti
in vollem Umfange dienen — v polnem obsegu streči
Aufträge erledigen — naročila opraviti
Bedingungen annehmen — pogoje sprejeti
auf einen Vorschlag eingehen — predlog sprejeti
in Erwartung Ihrer Antwort — pričakujemo Vaš odgovor
eine Angelegenheit als dringlich behandeln — neko reč nujno obravnavati
den Dank aussprechen — zahvaliti se
einlaufende Briefe — dospela pisma
mit dem Eingangsdatum versehen — datum prihoda dati na kaj
ein Auszug (von einem Brief) — izpis, izvleček

Krainburg je premagal Klagenfurt

Presenetljiva zmaga pri nogometni mojstrski tekmi Kärntnerjev

V nedeljo se je vršila v Klagenfurtu mojstrska tekma med moštvom Krainburg in Rapid Klagenfurt. Dopoldan je Krainburg v zanimivi tekmi premagal Rapida Klagenfurt na njegovih lastnih tleh.

Tu Sp. G. Krainburg, Rapid (Klagenfurt 4:2 (2:0). Sodnik, Stasny (Wiener Neustadt).

Moštva: Krainburg: Srakar, Malec II. Martilanc; Bretschek III; Tolsak, Malec I; Slakar, Slapa, Soris, Falle, Kokl. — Rapid: Finger, Obritzer, Buchwalder; Samitsch, Rieder, Rowanitsch; Mülbrad, Keim, Hofer, Pontasch, Göberndorfer.

Obe moštvi sta se borili v tipični mojstrski tekmi. Igralna jakost Krainburžanov se je mnogo poboljšala, odkar je to moštvo včlanjeno v nogometno mojstrstvo Kärntnerjev. Kombiniran ploskoma in v kondiciji so bili ti močni fantje naravnost močnejši od Klagenfurterjev. Krainburg se glede moštva zelo dobro drži, si je nabral že veliko točk in je svojo borbeno moč včeraj vnovič dokazal nad dobrim moštvom Rapida.

Tako sta prišli obe moštvi z dobrimi silami na bojišče in borba se je takoj ob začetku igre začela z vso silo. Dve veliki možnosti pri vratih za krainburške napadalce sta bili pod vodstvom mojstrske borbe in Rapidu je bila v tem času sreča mila. Prvi gol je pa zabil v osmi minuti po Hoferju, ki je oddal presenetljivi daljni strel na krainburška vrata, kjer se je žoga ujela v mreži. Igra je potekala potem odprto. Močen udarec nazaj od strani levega krainburškega branilca bi bil skoraj dovedel do lastnega gola, da se ni žoga odbila na drogu vrat. Nadaljnja igra je bila zelo živahna in moštvo Rapida je izborno igralo. Pri zelo nevarnih napadih krainburžanov se je s posebn oduhapristotnostjo obrambo večkrat odlikoval Finger. Rieder je pa z lepim ustavljanjem nasprotnikovih napadov in točnim podajanjem žoge naskokovalcem vedno znova stavil Rapida v fronto.

Po odmoru je Kokl v 16. minuti izravnal za Krainburg. Dva pogreška Rapidovih branilcev sta Krainburžanom po Bretschku III in Slakarju v 23 in. 30. minuti pripomogla do dveh zadetkov. Krainburžani so sedaj igro zelo dobro vodili, vendar je še Rieder uporabljajoč prosti strel lahko zmanjšal prehitek Krainburžanov za en gol. Gostje so pokazali boljši tempo, njihovi dobro iznešeni napadi so bili tik pred koncem igre kronani z nadaljnjim golom, ki ga je zabil Bretschek III. Tako bil Rapid sicer poražen, vendar se je njegova igra v vsakem oziru dopadla..

Tri aßlinške zmage v nogometu

Koncem preteklega tedna si je aßlinška športna in telovadna skupnost priborila tri zasluženе zmage. V Ferlachu je zmagalo rezervno moštvo 5:2 (1:2), v Aßlingu je prvo moštvo porazilo zastopstvo iz Laaka 6:0 (2:0), drugo moštvo pa VSV 6:4 (0:2).

Ratschach-Matten. (Gozdni tek.) Pred kratkim je Sportgemeinschaft Ratschach-Matten pod vodstvom svojega Ortsbeauftrangten Vinzenz Kawalar izvedla svoj prvi gozdni tek. Ob 9. uri so tekmovalci nastopili k štartu pri mlekarski zadrugi in prišli so tudi mnogi gledalci. Der Führer des Sturmes der Wehrmanschaft, Alois Kerstein, je pozval vse navzoče k slavnostnemu Flaggenhissung. Takoj nato se je pričel gozdni tek, ki je bil razdeljen na 6 skupin, in sicer:

Skupina I. možje nad 18 let, proga 3000 m;

skupina II. mladeniči od 14 do 18 let, proga 1.500 m;

skupina II. fantje od 10 do 14 let, proga 1.100 m;

skupina IV. otroci do 10 let, proga 1000 m;

skupina V. žene od 14 do 38 let, proga 1000 m.

Startalo je 125 tekačev, na cilj je prispelo 69, 56 jih je izstopilo. Prireditvi so prisostvovali župan občine Ratschach-Matten, Josef Dolinar, Ortsfrauenführerin Maria Müller, der Adjutant des SA-Brigadeführers Josef Robitsch, Sturmbannführer Alois Smolei in mnogo drugega občinstva. Vsi so sledili z velikim zanimanjem tekmovanju.

V Praterju v Wienu se je v nedeljo vršila hokejtekma med Nemčijo in Ogrsko. Ogri, ki doslej niso imeli nobene zmage, so se tudi tokrat morali vdati v poraz 4 : 2 (2 : 0).

Obrambno cepljenje svinj proti rdečici

Važni ukrepi umnega svinjerejca

Svinjska rdečica — po nemško Rotlauf — je najhujši sovražnik svinjskega rodu in največji strah svinjerejcev.

Posebno poleti in na jesen, ko vlada v svinjakih največja soparica, izbruhne rdečica najraje, in sicer najprej pri svinjerejcih, ki tudi poleti ob najhujši vročini držijo svinje stalno zaprte v zatohlem svinjaku, ki je navadno tudi nesnažen obenem.

V takem ozračju postanejo svinje neodporne proti boleznim, na drugi strani pa se v zatohlih in temnih svinjakih najhitreje in brez vsake ovire razmnožujejo bakterije, ki svinjsko rdečico povzročujejo.

1. Povzročitelj in razvoj bolezni

Da, le zapomnite si vsi: svinjska rdečica ni bolezen, ki bi »prišla sama od sebe«, kakor to še dandanes veruje mnogo kmečkih gospodarjev in gospodinj, marveč je dokazano, da povzročajo rdečico pri svinjah posebne bolezenske klice, bakterije, kakor jih z mednarodnim izrazom nazivamo. V toplem poletnem času je teh bakterij najti več ali manj povsod. Toda zdrave in utrjene svinje, ki se mnogo gibljejo na prostem, so proti njim kolikor toliko odporne, to se pravi: Istočasno, ko se v krvi naselijo bakterije svinjske rdečice, — ki s strupom, katerega izločajo, povročujejo obolenje —, ustvarja telo zdravih, močnih in utrjenih svinj tudi že protistrup, ki uničuje bolezenske bakterije in preprečuje njih razmnoževanje. Svinja sicer na rdečici zboli, toda bolezen kmalu in skoraj neopazno premine. Pravimo, svinja je obolela na rdečici lažjega značaja.

Drugačen pa je razvoj, ako se okužijo z bakterijami svinjske rdečice razmehkužene, šibke in v rasti zastale, ali pa tudi že opitane svinje. Take živali nimajo v svojem telesu več dovolj odporne moči, da bi mogle kljubovati napadu bakterij. Sicer se tudi v njih krvi tvori protistrup, s katerim se skuša svinjsko telo ubraniti pogubnemu učinku strupa, katerega bakterije izločajo. Vendar so pri neodpornih svinjah bakterije močnejše: strup, katerega izločajo, polagoma razkroji kri in svinja za rdečico pogine. Pravimo, da so to primeri svinjske rdečice težkega značaja, pri kateri obolele živali v skoraj vseh primerih poginejo ter je vsako zdravljenje zaman in zaradi tega tudi brez smisla.

2. Zunanji znaki pri obolelih živalih

Pri za rdečico težkega značaja obolelih svinjah je opaziti tudi na zunaj vidne znake razkrojnega delovanja bolezenskih bakterij. Svinje namreč, ki so obolele na rdečici težjega značaja, dobijo po telesu podkožne podplutbe krvi, ki jih opazimo kot vijoličastordeče lise. Posebno po trebušni strani so te podplutbe kaj očitne. Po tem bolezenskem znaku je dobila svinjska rdečica tudi svoje ime, tako v našem, kakor tudi v nemškem jeziku.

Ostali bolezenski pojavi pri svinjski rdečici so predvsem: telesna toplina se zviša, zato dobijo obolele svinje mrzlico, to je tresejo se po vsem životu; kmalu se začnejo opotekati, posebno v zadnjih nogah, pozneje pa sploh ne morejo več vstati, marveč ležijo topo in brezčutno, dokler ne poginejo, kar se zgodi v par dneh.

Omenili smo že, da je vsako zdravljenje svinjske rdečice težkega značaja brezuspešno. In dokler se je znanost pečala samo s poskusi, zdraviti že obolele živali, je veljala svinjska rdečica za »kugo«, to je za bolezen, proti kateri se ne da ničesar ukreniti.

3. Ne zdraviti — preprečevati!

Toda po zasluga slavnega Pasteurja in neštetih znanstvenikov, ki so po njem započeto delo nadaljevali in širili v vseh smereh, tudi svinjske rdečice podobna živinozdravniška veda ne poskuša več brezuspešno zdraviti, temveč jo zanesljivo preprečuje. Kot sredstva za preprečevanje obolenja svinj za svinjsko rdečico pa se živinozdravniška veda poslužuje takozvanega obrambnega ali zaščitnega cepljenja proti svinjski rdečici (Schutzimpfung gegen Rotlauf der Schweine).

(Dalje prihodnjič.)

Po svetu

Na poštni urad Kladno sta prišli pred kratkim 2 pismi, ki sta imeli čudna naslova. Na enem pisemskem ovoju je bila namesto naslova prilepljena prejemnikova fotografija. Drugo pismo je sicer vsebovalo prejemnikovo ime, nista pa bila napisana ne kraj in ne ulica. Namesto tega je bilo zapisano: Ulice ne poznam, sv. Anton, pomagaj ti. In v resnici je »sv. Anton« oddal obe pismi na pravi naslov.

Mestni svet v Barceloni je bil v Alžiru nakupil osem levov za zoološki vrt. Zdaj so dobili sporočilo, da sta se dve levji dvojici medsebojno od lakote požrli, in da so tudi ostale morali ubiti, ker so tudi drug drugega grdo zdelali.

Valencija namerava kot prvo mesto na svetu, ki ima manj kot en milijon prebivalcev, zgraditi podzemno železnico. Pri razdalji 3,3 km so predvidene štiri postaje. Z ozirom na rentabiliteto opozarjajo na dejstvo ,da so cestne železnice vključno s krajevnim električnim prometom imele 135 milijonov potnikov.

„EUMIG" RUNDFUNK- UND SCHMALFILMGERÄTE

Versicherungsvertreter, die früher bei ehemaligen jugoslawischen Versicherungen gearbeitet haben, werden ersucht sich in der Kanzlei der **„Ostmark-Versicherung, Krainburg, Veldeser Straße 11"** Zwecks weiterer Mitarbeit bei der **„Ostmark zu melden".**

Oni zavarovalni zastopniki, ki so v bivši Jugoslaviji delovali v zavarovalni stroki, se naprošajo, da se zanesljivo javijo v pisarni **„Ostmark-Versicherung, Krainburg, Veldeser Straße 11"** v svrho nadaljnjega sodelovanja pri „Ostmarki".

KOLESA moška in damska

najboljše kvalitete ugodno nudi

trgovina s kolesi in motorji

Julia Praprotnik Domschale

Großhandel in Textil, Bekleidung, Kurzwaren und Galanterie

M. u. R. SCHAUTZER

Klagenfurt

Adolf-Hitler-Platz

Elektromotoren Geräte

BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von

F. Czernowsky

Elektromeister - Klagenfurt

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Stärke Nerven Schaffenskraft Lebensfreude

Wenn Ihre Nerven rasch auslassen, die allgemeine Leistungskraft zurückgeht, Sie unter Nervosität, leichter Erregbarkeit Überempfindlichkeit, Arbeitsunlust, leichter Anfälligkeit gegenüber Erkrankungen usw. leiden — dann sollten auch Sie die vitaminhaltige Zell- und Nervennahrung

Vigopan

nehmen. Enthält neben Lecithin und anderen bewährten Nervenaufbaustoffen das nervenstärkende Vitamin B_1 und das leistungssteigernde Vitamin C, beide in reiner Form. — 60 Tabletten M. 2.35 in Apotheken. Farbig illustrierte Broschüre „Freude am Leben" kostenlos durch MEDOPHARM, München 62/W.

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Karawanken Bote spada v vsako hišo v Oberkrainu!

Ferd. Slatin

I. Kärntner Musik-Instrumenten-Erzeugung

Villach

Draulände Nr. 3

Frachtbriefe (Inland)

Große Frachtbriefe	Kleine Frachtbriefe
Große Frachtbriefe-Doppel	Kleine Frachtbriefe-Doppel
Große Eilfrachtbriefe	Kleine Eilfrachtbriefe
Große Eilfrachtbriefe-Doppel für alle Sendungen mit Nachnahme	Kleine Eilfrachtbriefe-Doppel für alle offenen Sendungen, wo keine Nachnahme

Mit und ohne Firmeneindruck

Mindestbezug entweder 500 Stück ohne Eindruck oder 1000 Stück mit Eindruck liefert

DRUCKEREI LEON, Klagenfurt, Domgasse 17

(Vertragsdruckerei des Reichsverkehrsministeriums)

V globoki žalosti naznanimo tužno vest, da je naša nad vse ljubljena žena, mati, sestra, teta, svakinja in hčerka, gospa

ANTONIA WASCHL

dne 9. maja po dolgi mučni bolezni zatisnila svoje trudne oči. Pokopali smo jo v ponedeljek, dne 11. maja ob 17. uri.

Prosimo tihega sožalja!

St. Veit an der Sawe, 11. maja 1942.

Žalujoči:

Peter Waschl, soprog, Peterček, sin, in ostalo sorodstvo.

Kärntnerische Landeshypothekenanstalt

Klagenfurt

Domgasse 3

Fernruf 2416, 2417

Das Geldinstitut des Gaues

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und Landwirtschaften. - Gewährung von Gemeinde-Darlehen und reichsverbürgten Darlehen. Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokorrenteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommunalschuldscheinen. - Haftung des Reichsgaues Kärnten.

Mali oglasi

Službo dobi

Kuharica, po možnosti **Gorenjka,** ki opravlja tudi druga hišna dela, se sprejme k majhni družini. — Pišite: Brandt, Gmunden am Traunsee, Salzkammergut. 1673-1

Prodam

Voz zapravljivček, 2 konjski opremi, 4 traverze à 5.30 m prodam. Naslov: Karawanken-Bote, Krainburg. 1678-6

Kočijo, pol pokrito in na novo lakirano prodam. Naslov: Karawanken-Bote, Krainburg. 1675—6

Prodam radio zn. ‚Filipps', petcevni, dobro ohranjen. Poizve se pri Josef Kogoj - Schmied, Slap, Neumarktl. 1674—7

Kupim

Listnati rezani les bukov, hrastov, jesenov, javorov, jelšev, orehov, kupim. Ponudbe na Hans Traninger Klagenfurt, Völkermarkter Straße Bahnübersetzung. 1516—7

Klavirsko harmoniko, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe z **navedbo cene** na **Česen Sava St. Veit/Save.** 1693—7

Radio aparat boljše vrste kupim. V poštev pride tudi aparat, deponiran pri mestni občini Krainburg. Ponudbe na Karaw. Bote - Krainburg, z navedbo cene in znamke. 1672—7

10 lepih oleandrov košatih za restavracijski vrt kupi hotel „Krone", Laak a. d. Zaier. 1682—7

Dopisi

„Neznanka" pošljite prosim Vaš naslov na Karaw. Bote, Krainburg. **Aparat.** 1694—20

Izgubljeno

Oseba, ki je dne 30. aprila vzela v popoldanskem vlaku od Žirovnice do St. Veita moški svetlo siv trenčko, naj istega odda na postaji Krainburg. Ker je bila oseba opažena, se poziva, da trenčko v izogib neprilikam, takoj vrne. 1681—22

Desna damska usnjena rokavica izgubljena v Krainburgu od Alte Post do mostu. Pošten najditelj naj jo odda v podružnici Karawanken Bote v Krainburgu, proti primerni nagradi. 1695—22

Razno

Karl Exler, mesarija je zopet odprta. Krainburg, Layergasse 27. 1677—23